Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-hээ гарана | № 10 (14121) | 1976 оной январиин 14, среда | Сэн 2 мүнгэн.

ПАРТОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ ДАЙШАЛХЫ ЗОРИЛГОНУУД

Республикын партийна организациин эгээл дээдэ органиин болохо ээлжээтэ XXIX конференци боложо дүүрэбэ. Тоосоото үедэ КПСС-эй обкомой, областной партийна организациин шалгалтын комиссиин ябуулhан хүдэлмэриин дүн согсологдоhон байна. Партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проект тушаа конференци дээрэ мүн лэ үргэн хөөрэлдөөн болоо. Тиигэжэ ерэхэ үедэ областной партийна организациин бэелүүлхэ гол зорилгонууд тодорхойлогдоо.

Коммунизм байгуулгын шэнэ шатын, арбадахи табан жэлэй эхин жэлэйнь богоhые зориг түгэлдэрөөр алхан ороод байнабди. Тинмэhээ арадай ажахын түсэбөөр бага болгохоор хараалагдаhан байhан шэнэ, онсо орёо зорилгонуудые бүхы талаhаань амжалта түгэсөөр шиидхэхэ уялгатайбди. КПСС-эй Центральна Комитедэй проект соо заагдаhан ёhоор шэнэ табан жэлэй түрүүшын үдэрhөө баһа үйлэдбэриин, соёл культурын ургалтые улам хурдадхахые эрмэлзэхэ, арбадахи табан жэлые ашаг үрөөр табан жэл болгохо гэhэн уриа доро хүдэлхэ, гүрэнэй түсэб, абаhан уялгануудаа бүхы талаарнь дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ гэшэ партийна организацинуудай эгээл шухала хэрэгынь болоно.

Бидэнэй өөрөөшье, бэелүүлхэ зорилгонуудынай, хүсэндэнь хүрэхэ хэрэгүүднай ехэ байна. Арбадахи табан жэлэй туршада республикымнай үйлэдбэрилгын хүсэнүүд хурдан түргэнөөр хүгжэхэ юм. Түбхын түрүүндэ электроэнергетикэ, шулуу нүүрhэнэй, химическэ, модоной, хүнгэн промышленность, металлурги болон бусад хэдэ хэдэн hалбаринууд дээрэ ехэ хубилалта болохоор хараалагдана. Олон шэнэ предприятинууд бодхоогдожо эхилхэнь, хуучинууд улам шэнэдхэгдэн хубилгагдаха. Мүнөө сагай томо hамшаг барилга — Байгал-Амарай түмэр замые бариха хүдэлмэри бүри үргэдэхэ ба эршэтэй болохо байна. Тэрэниие республика доторнай али бүхы транспорт, хэлхээ холбоон улам үргэн дэлисэтэйгээр, ехэ хэмжээтэйгээр хүгжөөгдэхэ ёhотой байhаниинь элитэ.

Табан жэлэй туршада хүдөө ажахые улам хүгжөөхэ ехэ зорилго табигдана. Хүдөө ажахын үйлэдбэриие интенсификациин замда оруулха, химиин эди шэдитэ хүсэ үргэнөөр хэрэглэхэ, газар элдүүрилгые улам hайжаруулха, шэнэ техникэ болон хүнэй хүсые шадамараар ашаглаха хэрэгтэй болоно. Тиигэхэ уялгатайшьебди. Үнгэрhэн табан жэлэй үрэ дүнтэй сасуулхада, арбадахи табан жэлэй үедэ ороохо таряа абалгые 37,6 процентээр, хартаабха — 1,5 дахин, овощ — 33,4 процентээр ехэ болгохоор багсаагдана.

Мал ажал дээрэ ехэ хубилалта болохо зэргэтэй. Жэлэй дунда зэргээр 95 мянган тонно хүрэтэр мяха, ... мянган тонно хүрэтэр hү, 219 миллион үндэгэ, 7.530 тонно хүрэтэр нооhо абаха зорилго табигданхай. Мүнөө дашарамдуулан энэ hалбариие саашадань улам хүгжөөхэ, оньhожоруулха, тусхай шэглэлтэйгээр эрхилхэ талаар олон хэмжээ ябуулганууд бэелүүлэгдэхэ болоно. Ниитын адууhа малда бардам хүрэхэ тэжээл абадаг асуудалда бүри ехэ анхарал хандуулагдаха зэргэтэй.

Эдэ ехэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ арга замуудые областной партийна конференци элирхэйлэн тодорхойложо үгэhэн байна. Түбхын түрүүндэ предприяти, колхоз, совхоз бүхэнэй доторойнь арга боломжонуудые, нөөсэ баялигые элирүүлхэ, тэдэниие гүйсэд дүүрэнээр ашаглаха хэрэгтэй. Үйлэдбэриин хүсэнүүдые хүсэн сооньшье хэрэглэхэ, ажалай эмхидхэл hайжаруулха, ажалай сагые хоосоор үнгэргэхэ ябадалые сүм усадхаха, түүхэй эд, мүнгэ болон материалнуудые алмаха, арьбалха тон шухала. Мүн үйлэдбэридэ шэнэ техникэ болон технологи үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, түрүү дүй дүршэл болон онол аргануудые бултанай хэрэг болгохо гэшэ угаа удха шанартай. Эдэ ба бусад хэмжээнүүдые бэелүүлhэнэй ашаар hара, квартал бүхэнэй даабаринууд алгадгүй дүүргэгдэхэ, үлүүлэн дүүргэгдэхэ зэргэтэй бшуу. Иигээд лэ тиигээ хадаа шэнэ табан жэлэй түсэбтэ даабаринууд түрүүшын үдэрhөө амжалтатайгаар бэелүүлэгдэхэ байhаниинь дамжаггүй.

Иимэ ехэ хэрэг хүсэндэнь хүргэхын тула партийна, совет болон ажахын органууд, промышленность, хүдөө ажахын, барилгын али бүхы зургаанууд хүтэлбэриингөө хэмжээл шадабариие улам hайжаруулха, гүрэнэй түсэб дүүргүүлиин хүсэтэй болгохо, тэрэнэй түлөө кадрнуудай харюусалга дээшэлүүлхэ, партийна, гүрэнэй журам бэхижүүлхэ эрилтэ табигдаха ёhотойнь бүгэдэндэ элитэ. Тиихэдээ хамта алибаа дутагдалнуудта эбсэшэгүйгөөр хандажа, алдуу эндүүгээ дары залан заhаха, эрид шууд тэмсэхэ уялгатайбди.

Хамаг бүхы хэрэгэй амжалтатайгаар, урагшатай hайн бүтэлгэ хадаа нмагтал манай кадрнуудай бэлиг шадабариhаа, тэдэнэй даанан ажалдаа харюусалгатайгаар хандахаhаа дулдыдаха байна бшуу. Энээн тушаа конференци дээрэ хэгдэhэн тоосоото элидхэл соо, делегадуудай хэлэhэн үгэнүүд соо эли тодоор заагдаа. Тэрэ тон зүб. Абаhан тушаалдаа, ажалдаа ехэ харюусалгатайгаар, тон хичээралтайгаар хандажа, оюун ухаагаа, мэргэжэл шадабариингаа зорюулжа шадаал хада амжалтын туйлагдадаг байhаниинь түрүү коллективүүдэй ажабайдал, хэрэг үйлэнь элеэр харуулна. Ушар тинмэhээ партийна бүхы организацинууд, партийна хүтэлбэрилхы органууд кадрнуудые зүбөөр шэлэн олохо, хубаарилан табиха, хүмүүжүүлхэ асуудалда анхаралаа онсо хандуулха уялгатай болоно. Тиихэдээ зэргэ тэдэнэй ажал ябуулгын хонноhоо ходо хинаглажа, саг үргэлжын хиналта табижа, туhаламжа үзүүлжэ байбал, партийна хүтэлбэриин энэ шухала хэрэг бүрэнтэшье зүбөөр шиидхэгдэхэ байна.

Соведүүд, профсоюзай, комсомолой болон олониитын сад эмхинүүд болбол партийна организацинуудай дайшалхы туhалагшань, бата бэхи түшэг тулгууринь мүн. Зарим нютагай зарим Соведүүд, профсоюзай, комсомолой зарим организацинууд ажахын, соёл культурын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ hанаhандаа хүрэмэ бэшээр хабаадалсана, социалис мүрысөө эмхидхэлгэдэ хайша хэрэг, ёhо тэдысэ хандаха ушар гаргана. Энэ хадаа эдэ олониитын эмхинүүдэй ажал ябуулгые партийна зарим организацинуудай зүгhөө hулаар хүтэлбэрилэгдэдэг байhые гэршэлнэ. Энээн тушаа конференци дээрэ зүб ажаглалта хэгдээ, энэ алдууе залан заhаха эрилтэ саг соогоо табигдаа гэжэ тэмдэглэмээр.

Областной партийна конференциин тодорхойлhон ехэ зорилгонуудые, гүрэнэй түсэб болон абаhан уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэхэ арга нүхэсэл хадаа социалис мүрысөөн болоно. «Социалис мүрысөөнэй эмхидхэлые саашадань улам hайжаруулха тухай» КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан мэдээжэ тогтоолые хүтэлбэри болгон, партийна организацинууд социалис мүрысөө бүри үргэн өр эмхидхэжэ, аша үрыень улам арьбадхаха тушаа бүхы оролдолгоо гаргаха байhандань найданабди.

Республикымнай коммунистнууд, бүхы ажалшад КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй солотойгоор угтахын түлөө, тэрэнэй тодорхойлхо хараа шугамые хэлбэрилшэгүйгөөр бэелүүлхын түлөө, Эхэ оронойнгоо улам hалбаран мандахын түлөө бүхы хүсэ шадалаа, оюун бэлигээ элсүүлжэ, ямаршье зорилгонуудые шиидхэхээр бэеэ зэhэнхэй гэжэ хэлэхэ дүүрэн эрхэтэйбди.

XXV КПСС-эй съездые угтуулан

АЖАЛАА ШЭНЭЭР ЭМХИДХЭЭБДИ

Хори гаран хоногой саада тээ газетэнүүдтэ толилогдоhон партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проект соо ороохо таряа ургуулха гэшэ эгээн шухала зорилго гэжэ тон зүбөөр бэшэгдэжэ, бидэндэ саашанхи зорилгыемнай элеэр хараалаа гээшэ. Тиин манай ажахы hүүлэй жэлнүүдтэ ороохо таряанай тогтууритай ургаса хуряажа абахын тула горитой хүдэлмэри ябуулаа. Жэшээлбэл, гурбан жэлэй саада тээ тракторно-таряан ажалай бригадануудые усадхажа, ороохо таряа тариха тусхай звенонуудые эмхидхээ бэлэй.

Үнэн дээрээ иимэ звено бригадаhаа юугээрээ hайн, аша үрэтэй юм гэбэл, нэгэдэхеэр, звеногой гэшүүд бригададал адли бэшэ, хэhэн ажалайнгаа дүнгээр, абтаhан ургасынгаа хэмжээгээр салин хүлhээ абана. Тиигэжэ мүноо механизатор бүхэн газараа hайнаар элдүүрилжэ, саг сооньүтэгжүүлээд, тарилгаяа агротехническэ богони болзорто үнгэргэжэ, заал hаа ехэ ургаса хуряахые оролдодог болоо. Энээниие багахан жэшээ дээрэ харуулха болоо hаа, нёдондо манай звеногой гэшүүд даажа абаhан бүхы 1069 гектар полиингоо гектар бүриhөө 14,5 центнер ороохо таряа хуряажа, хараалагдаhан даабаряа гектарай 1,1 центнерээр үлүүлээ hэн. Энэ дүн юу элишэлнэб гэхэдэ, hүүлэй жэлнүүдтэ таряанай ургаса дээшэлүүлхэ талаар механизаторнуудаймнай горитой оролдолго гаргаhые гэршэлнэ гээшэ.

Шэнэ табан жэлэй эхин жэлдэ бүри ехэ ургаса хурлахын тула манай звеногой механизаторнууд 350 гектарта намарай паар хахалжа. бүхы табан тракторайнгаа дүрбыень, тиихэдэ бии байгаа плуг, сеялкэ, культиватор болон борнойгоо hайн шанартайгаар заhабарилжа, бэлдээд байна.

Өөр тухайгаа хэлэхэ болоо hаа, би эсэгэтэйгээ дахасалдажа, механизаторай мэргэжэл шудалhан, дүршэhэн байнаб. Байгша ондо гектарай 15 центнерhээ бага бэшэ ороохо таряа суглуулжа абахаар социалис уялга хараалаабди.

А. КАЛЕНОВ,
Зэдын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой звеное даагша.

ХҮСЭЛ ЭРМЭЛЗЭЛ

ЗАКАМЕНСК. (Телефоноор абтаба). Михайловскын совхозой түбэй hаалиин фермын хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан болобо. Совхозой партийна организациин секретарь Н. М. Островский үнгэрhэн жэлэй, мүн табан жэлэй дүн ба саашанхи зорилгонууд тухайда хөөрэжэ үгэбэ.

Эндэхи hаалишад hү hааха табан жэлэйнгээ түсэб үнгэрөөшэ намар дүүргээ hэн, жэлэйнгээ түсэб 1975 оной декабриин 15-да бэелүүлээ. hү hаали элбэгжүүлхэ талаар бии байhан арга боломжонуудаа сүм хэрэглэхэ. hүнэй шанар hайжаруулха хэрэгтэ hаналаа ехээр табиха тухай эндэ хөөрэлдөөн болоо.

Партиин XXV съездэдэ зорюулжа КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ шэглэлнүүдэй» проект зүбшэхэ зуураа, 1976 ондо hү ехээр, сэбэрээр hааха социалис уялга эдэнэр баталан абаба. hаалишад Вера Цоктоева, Ханда Нохорова гэгшэд энэ жэлдэ үнеэн бүриhөө 1700 килограмм hү hааха уялга абаба.

Абаhан уялгаяа бэелүүлхын тулада фермын hаалишад оролдожо байна. Түрүү фермын hаалишан, партийна бүлэгые даагша Валентина Гырылова областной партийна конференциин делегат байhан.

С. БУДАЕВА,
манай штатнабэшэ корр.

Иван Аркадьевич Павлов Шэнэ-Бэрээнэй механическа заводой эрхим электро-гагнууршадай нэгэниинь мүн болоно. Халаанайнгаа даабари хододоо үлүүлэн дүүргэжэ, hайн шанартай продукци ехээр гаргадаг Юhэдэхи табан жэлэй даабари 3 жэл 7 hарын туршада дүүргэhэн юм. Иван Аркадьевич Ивалгын гидромелиоративна техникум hаяшаг заочноор дүүргээд, мүнөө түрэл заводтоо механигаар хүдэлжэ байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: И. А. Павлов.

А. НИМАЕВАЙ фото.

ЕХЭ hҮНЭЙ ТҮЛӨӨ

Прибайкалиин аймагай Зырянский совхоз гүрэндэ hү, мяха худалдаха юhэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб 1975 оной октябрь hарада дүүргээ hэн. Илангаяа ехэ амжалтануудые совхозой hаалишад туйлаhан байна. 1975 ондо тэдэнэй үнеэн бүриhөө hааhан hүн 1974 онойхидо орходоо 19,6 процентээр дээшэлээ. Тиихэдэ hаалишад Л. В. Корнакова, И. С. Шангина, М. Я. Решетова, З. Н. Руднёва, Н. Г. Чумакова гэгшэд үнеэн бүриhөө 3000—3300 килограмм hү hаажа шадаа.

Нестеревэй hү hаалиин фермын коллектив үбэлэй hарануудта үнеэн бүриhөө 1250 килограмм hү hааха гэhэн дээшэлүүлэгдэпэн социалис уялга абаад, энээниемнай дэмжыт гэжэ аймагайнгаа бүхы hаалишадта хандаhан байна. Тус фермын hаалишад үнгэрэгшэ жэл үнеэн бүриингөө hаам 23,3 процентээр дээшэлүүлээ. Иигэжэ 11 hара соо үнеэн бүриhөө 2490 килограмм hүн hаагдаа. Энэнь 1974 онойхиhоо 232 килограммаар ехэ болоно. Фермын түрүү hаалишад З. И. Руднева, М. Г. Латыпова, М. И. Лобыцина, Е. Л. Курбатова, З. М. Куева болон бусад 2750—2850 килограмм hү тус тустаа hаагаа. Үхэр адуулагша Л. Л. Угрюмов, тэжээл буйлуулдаг цехэй хүдэлмэришэд Ф. И. Фарфеев, Г. Д. Куев гэгшэд юhэдэхи табан жэлые баhал ажалай үндэр амжалтануудаар түгэсхөө. Эдэнэй оролдосо, эрмэлзэлэй ашаар hүн ехээр hаагдажа, гүрэнэй түсэб дүүргэгдээ ха юм.

Мүнөө Нестеровэй фермын коллектив малайнгаа үбэлжэлгые hайнаар үнгэргэхэ гэhэн Бэшүүрэй аймагай малшадай үүсхэл hайшаагаад, 1975 оной ноябриин 1-hээ 1976 оной июниин 1 болотор үнеэн бүриhөө 1250 килограммhаа бага бэшэ hү hааха гэhэн уялга абаад, хүдэлжэ байна. Харин партиин XXV съездын нээгдэхэ үдэр 940 центнер hү hаагаад, 800-ень гүрэндэ худалдаад байха гэжэ шиидээ. Энэ хадаа тус фермын коллективэй съездын угтамжада зорюулhан горитойхон бэлэг болоно гээшэ. Абаhан уялгаяа амжалтатай дүүргэхын тула hаалишан бүхэн хүсэ шадалаа гамнангүй шармайн хүдэлнэ.

П. ХАЛТАНОВ.

hАЙНААР ЭХИЛЭГДЭЭ

Түрэл партиингаа болохоёо байhан XXV съездые ажалай ехэ үрэ дүнгүүдээр угтахын түлөө мүрысэжэ, манай совхозой hаалишад, малшад арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлые яhала hайнаар эхилбэ.

Малайнгаа үбэлжэлгэдэ эртэнhээ бэлдэжэ, үбhэ тэжээл зүбөөр буйлуулан шанаржуулжа эдюулhэн hаалиин фермэнүүд мүнөө hү ехээр hаажа байна. Совхоз дотор нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулхада, сүүдхын 5—6 центнерээр ехэ hүн абтана. Илангаяа Оёорой фермын (даагшань М. И. Колодин) hаалишад мүрысөөндэ түрүүлжэ ябанхай. Үнеэдэйнгээ мэнэ hаял олоороо туғаллажа эхилээд байбашье hаань, эндэхин үнеэн бүриhөө үдэрэй 4—5 килограмм hү hаана. Бэрхэ hаалишад Александра Колодина, Валентина Крюкова Максар Дашиева гэгшэд үнеэн бүхэнhөө үдэрэй 7—8 килограмм hү алгадгүй абана.

hаяшаг совхозой фермэнүүдтэ болоhон суглаануудай дээрэ hаалишад өөhэдынгөө арга боломжые хаража үзөөд, январь, февраль соо гүрэндэ хамта 1.200 центнер hү худалдаха түсэбтэй hаа, КПСС-эй XXV съездын нээгдэхэ үдэр болотор 1.300 центнер сагаан эдеэ бэлэдхэлэй пунктда оруулха гэжэ шиидэб.

Энэ жэлдэ ажахыда мал шахалга баhал муу бэшээр эмхидхэгдээ. Тусгаар дулаан байрада 314 үхэр оруулжа, ноябрь hараhаа хойшо шаханабди. Энэ гүүртые Лубсан Цыремпилов даадаг юм. Элэнэр ноябрь—декабрь hарада үхэр бүхэнэйнгөө шэгпүүрые сүүдхын 650 граммаар нэмээгээ hэн. hаяшаг январиин эхеэр 100 үхэр мяханай комбинадта тушаахадамнай тус тустаа 380 килограмм татаа. Бэшэ шахамалнуудыень февралиин тэн болотор бэлэдхэлэй пунктда тушаажа, гүрэндэ 860 центнер мяха худалдаха 1 кварталай түсэбые болзорhооһь урид дүүргэхэ байнабди.

С. ФИЛИППОВ,
Зэдын аймагай Оёорой совхозой директор.

АРБОЛИДААР БАРИГДАhАН ГЭРНҮҮД

Шулуутайн леспромхозой модо бэлэдхэлэй Шабур гэжэ пунктда барилгын шэнэ материал—арболит гаргадаг завод баригданхай хүдэлжэ байна гээд манай газетэ 1975 оной октябриин 26-да мэдээсээ hэн. Хоёр айлай байратай гэрнүүд энэ hууринда баригдажа, ашаглалгада үгтэнэ гээд мүн лэ хэлэгдээ бэлэй. Иимэ байшангуудай хэр дулаан байhые үбэлэй хүйтэн харуулха байба. Манай корреспондент Шулуутайн леспромхоз хонходожо, партийна комитедэй секретарь В. И. Найдановта энэ асуудалаар хандажа, хөөрэлдэбэ:

— Шабурта хоёр-хоёр айлай байратай 18 гэр арболидаар баринхайбди. Үхибүүдэй саадта 30 hүүритай залгалаа мүн лэ энэ материалаар хэгдээ. Яслиин, саадай хүүгэд энэ дулаан байра соо хашалгүй наадажа байнал даа. Байрын гэрнүүд хойно хойноhоо ашаглалгада оруулагдана. Леспромхозой гол мэргэжэлэй хүдэлмэришэд, арболидай заводой хүдэлмэришэд эдэ байрануудта орожо түбхинэнэ. Энээн сооньдулаан, городой байрануудтал адли бүхы юумээр (ууралаар дулаасуулагдадаг, уhатай, ваннатай, электрын пеэшэнтэй) хангагданхай. Хүдэлмэришэдэй хэлэhээр тон hайн байрануудай нэгэн болоод байна.

Арболидай завод үрэдхэгдөө. Үбэлэй сагта арболидаар хэгдэhэн ханын материалнуудые хатааха томо цех баригдаа. Энэ жэлдэ 10 мянган кубометр арболит гаргаха түсэбтэйбди. Заводой хүдэлмэришэд энэ түсэбөө дүүргээд, 250 кубометр иимэ материал түсэбhөө гадуур үгэхэ уялга абанхай. Байгша ондо тус бүридөө хоёр байратай 40 гэр бариха уялгатайбди. Хожомоо культурно-ажаhуудалай барилга хэгдэхэ юм.

hАЙН шанартайгаар

ЗАГАРАЙ (Телефоноор абтаба). Хүдөө ажахын техникэ заhабарилга манай совхоздо юрэнхыдөө яhала hайн ябана. Нёдондоной дүрбэдэхи кварталай түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ hэн. Иигэжэ 22 трактор, 30 плуг, 32 сеялкэ заhабарилагдаа. Техникэ заhабарилгада тусхай гурбан звено хүдэлнэ. Тэдэниие дүй дүршэлтэй механизаторнууд И. Спиридонов, А. Новицкий, В. Мильгунов гэгшэд эрхилнэ. Тус звенонуудай механизаторнууд даалгагдаhан ажалдаа оролдосотой бэрхээр хандажа, деталь, агрегат бүхэниие шанартай hайнаар заhабарилна. Бүхы техникээ февралиин 23-да заhабарилжа дүүргэхээр хараалнабди. Хабарайнгаа тарилгада hайн бэлэдхэлтэй ерэхын тула совхозоймнай механизатор бүхэн тэмсэнэ гээшэ.

В. УСТИНОВ
Онохойн леспромхозой ахамад инженер.

ТҮРҮҮШЫН ХУРЬГАД ХҮЛЕЭГДЭНЭ

БЭШҮҮР (Телефоноор абтаба). «Дружба» колхозой хонишод жэлhээ жэлдэ хонидойнгоо түрэлгэдэ hайн бэлэдхэлтэй ерэдэг юм. Мүнөөшье жэл хонишод хоорондоо мүрысэн байжа, түл абалгадаа бэлдээ.

Энэ жэл эхэ хонидой 15 отарада хурьгад абтаха байна. Мүнөө эдэ отарануудай хорёо хотонууд заhабарилагданхай, дулаалагданхай. Хэрэгтэй болохо үбhэ тэжээл отара бүхэнэй хореодо зөөгдэнхэй байна гээшэ. Хурьгадай байранууд сэбэрлэгдээд, дулаалагдаад, сагаалаанхай. Мүнөөшье хурьгадые абахаар бэлэн болгогдонхой. Хонишод бүхэндэ түсэбүүд хүргэгдөө, сакманщигууд баталагдаа.

Нёдондо жэл 100 эхэ хонин бүриhөө 133 хурьга абаhан Н. З. Санжиева, ... хонишод Л. Т. Секияев, И. Д. Новокрещеных гэгшэд түл абалгадаа илангияа hайнаар бэлдээ.

Январиин 17-до колхозой суглаан болоhон юм. Тэрээн дээрэ хонишод социалис уялгануудаа абаха, мүрысөөнэйнгөө шэнэ дүримүүдые батална байна. Харин январиин 20-hоо түрүүшын хурьгад хүлеэгдэнэ.

В. БОРИСОВ.

ЭМХИТЭЙ БРИГАДЫН АЖАЛ ХҮДЭЛМЭРИ

СССР-эй 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ совхозой хүтэлбэрилэгшэд ниитын малай байра, мүн мал ажалшадай hуурин гэрнүүдэй барилгада онсо анхарал хандуулжа, совхозой отделени бүхэндэ барилгын бригадануудые бии болгоhон байха юм. Барилгын бригаданууд совхозой дирекциин, мүн отделениин үгэhэн даалгабариие саг сооньшанар hайнтайгаар дүүргэдэг заншалтай. Эдэ бригаданудай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ нүхэр Бадмажаповай хүтэлбэрилдэг Бортын отделениин бригада шалгарна.

Тус бригада 5 хүнhөө бүридэhэн юм. Теэд үбэлэй харюусалгата үедэ зарим дархашуулынь мал ажал дээрэ ажаллахаар табигдаhан байна. Тиин энэ бригадада оройдоол хоёр хүн үлдэжэ, хабар, зун, намарай үедэ бүхы отделениин барилгада, бусад заhабариин хүдэлмэридэ гүйсэд хүрэхэ барилгын модо бэлдэхэ ушартай болоо. Михаил Бадмажапов Санжай Будаев хоёр январь—февраль hарануудта горитойхон хүдэлжэ, 1.100 кубометр барилгын модо бэлдээ. Удаань мүн лэ багахан саг соо 500 гаран кубометр сажан хахалаа. Иигэжэ үдэрэйнгөө нормые ходо үлүүлэн дүүргэжэ, ажалай үндэр бүтээсын үльгэр жэшээ харуулhан байха юм.

Тиигэhээр байтар хабарай үе ерэжэ, ёhотой барилгын хаhа болобо. Тиихэдэнь барилгын бригада сугларжа, хабар бүхэндэ эхилдэг заншалта барилгадаа орожо эхилhэн байха юм.

Энэ жэлэй барилга урда жэлнүүдэйхидэ орходоо онсо илгаатай. Юуб гэхэдэ, шэнэ газарта 200 толгой малай байха шэнэ дал баряад, хажуугаархи хото хорёо болон бусад түхеэрэлгэнүүдые бүтэн бүрин болгохо, малай үбэлжэлгын урда ашаглалгада оруулха ёhотой. Иимэ даалгабари абаhан барилгашад hанаа зобонги байгаа. Бригадир Михаил Бадмажапов олон үгэгүй, даруу зантай хүн юм. «Юун гэжэ hананат, нүхэд, хэхэл гэhэн хойноо энэ тэрэ гэнгүйгөөр үглөөгүүр эртэ гараад, үдэшын харанхы болотор хүдэлөө. Мүн лэ амаралтын үдэршье...,» — гээд бэшэндээ хандахадань, модошо дархан Санжай Будаев иигэжэ хэлээ:

— Ажалнай ехэншье ехэ. Теэд ехэ ажалhаа айгаад байбал, юу хэхэбибди?

Иигэжэ барилгашадай юрын үдэр эхилhэн байна. Тэрэ сагhаа хойшо Шэрэнги гэжэ газарта үдэр бүри hүхэ, хюрөөгэй сууряан дуулдажа, хабшалгашье угы байhан газарта томо гэгшын барилга аяа холоhоо сайжа харагдадаг болоо юм. Эбтэй зэтэй дархашуул үгэдөө хүрэхэ, совхозой дирекци, парткомой болон отделениин эрхилэгшын даалгабари дүүргэхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр, үглөө эртэhээ үдэшын боро хараан болотор шэн зоригтойгоор хүдэлжэ эхилээ. Үнэхөөрөөшье тэдэнэй хэhэн ажалай бүтээсэ аяар 130—140 процент болоhон байха юм.

Бригадын залуу дархашуул — энэ жэлдэ сэрэгэй алба дүүргэжэ ерэhэн Бимба Абашеев, зунай амаралтын үедэ бригадада туhалалсаhан Буряадай хүдөө ажахын институдай студент Даба Гонгоров гэгшэд дүршэл ехэтэй дархашуулhаа гээгдэнгүй горитой оролдон ажаллажа, совхозой дирекциин hайшаалда хүртөө.

Тус бригада малайнгаа байрые болзор сооньдүүргээд, hайн гэhэн сэгнэлтэтэйгээр тушаажа, КПСС-эй XXV съездын урда тээхи социалис мүрысөөндэ түрүү зэргэдэ ябаhанаа гэршэлбэ.

— Михаил Дашиевичнэй малай үбэлжэлгын үе болотор Шэрэнгиин байра дүүргэхэ. Гансашье мүнөө бэшэ, харин хаанашье, ямаршье ажалда ябахадаа, хэлэhэн үгэдөө хүрэдэг юм. Найдамтайл хүн гээшэ, — гэжэ отделениин зоотехник Николай Доноев байрын барилгын дүүргэгдэжэ байха үедэ ехэ баярлаhан хэбэртэй совхозой директор Ринчин Лобанович Бандеевтэ хэлэжэ байгаа hэн.

Р. ЖИГЖИТОВ.
Захаамин.

А. А. ГРОМЫКО Я. НАКАСОНЭТОЙ УУЛЗАБА

ТОКИО. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко Японой либерально-демократическа партиин генеральна секретарь Я. Накасонэтой эндэ уулзажа хөөрэлдэбэ. Хөөрэлдөөнэй үедэ совет-япон харилсаанай асуудалнууд, мүн хоёр талые hонирхуулhан уласхоорондын асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэhэн байгаа.

Политическэ, экономическа, эрдэм-техникын ба соёлой асуудалнуудаар совет-япон харилсаае саашадань гүнзэгырүүлэн хүгжөөхэ шухала гэжэ хоёр тала тэмдэглэбэ. Японой ба СССР-эй хоорондохи харилсаанда энэ хараа бодолоо бэелүүлхые хүтэлбэрилхы либерально-демократическа парти хүсэнэ гэжэ Я. Накасонэ мэдүүлээ.

А. А. ГРОМЫКО ЯПОНОЙ ИМПЕРАТОРЫЕ БАРААЛХАБА

ТОКИО. (ТАСС). КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко январиин 12-то Японой премьер-министр Т. Микитэй уулзаа. Хани ёhоной хөөрэлдөөнэй үедэ совет-япон харилсаанай асуудалнууд, хоёр талые hонирхуулдаг уласхоорондын хэдэ хэдэн шухала асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэhэн байна. Совет ба япон хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадай хоорондын уулзалганууд совет-япон харилсаае саашадань хүгжөөхэ ба бэхижүүлхэ хэрэгтэ ехэ удха шанартай гэжэ А. А. Громыко, Т. Мики тусхайлан тэмдэглэбэ.

А. А. Громыко удын хойно Японой император Хирохитые бараалхаа.

А. А. Громыко энэл үдэр Японой премьер-министрэй орлогшо Т. Фукудотай уулзаа. Хани хүршэ ёhоной, али али талын ашаг туhые хараада абаhанай үндэhөөр СССР Япон хоёрой хоорондын экономическа харилсаа холбоое хүгжөөхэ хэдэ хэдэн асуудалнууд уулзалгын үедэ зүбшэн хэлсэгдэбэ.

Япон-совет хөөрэлдөөнүүд январиин 12-ой үдэшэ Токиодо дүүрэhэн байна.

А. А. Громыко Японой гүрэнэй ба политическэ хүтэлбэрилхы ажал ябуулагшадай, худалдаа наймаанай бүлэгүүдэй ба ниитын эмхинүүдэй түлөөлэгшэдэй хүндэлэлдэ обед эмхидхээ. Обедэй үедэ А. А. Громыко, Японой гадаадын хэрэгүүдэй министр К. Миядзава үгэнүүдые хэлэбэ.

БАМ ба республикымнай ой модоной индустри

Республикымнай хойто зүг байгаалиин баялигуудаар баян гэжэ үнинһөө мэдээжэ. Эндэхи ой тайгын үнэтэ ан гүрөөл, Шухаг ашагта малтамалнууд хүнүүдые һонирхуулдаг байгаа. Энэл баялигые гансал ябагаи харгыгаар абаашажа болохо һэн.

Харин манай үе сагай агуу ехэ барилга — Байгал-Амарай түмэр замай баригдажа эхилхэдэ, Хойто Байгалай баялигуудые хэрэглэхэ, арад зоной аша түһада зорюулха тухай хэлэжэ болоомоор. Би өөрынгөө энэ статья дотор эндэхи тайга хэрэглэхэ арга боломжонууд тушаа тогтохо хүсэлэнтэйб.

Партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проект соо Сибиириин ба Алас-Дурнын районуудта модо бэлэдхэлгэ, болбосоруулга ехэдхэхэ тухай тэмдэглэгдэнэ. БАМ-ай баригдажа, эндэхи газар дайдаар поезднуудай ябажа эхилхэдэ, хойто зүгэй байгаалиин баялигуудые, тэрэ тоодо ой модо хэрэглэхэ арга олгогдохо болобо.

Хойто Байгал шэмэрүүн хүйтэн байгаалитай. Модо бэлэдхэхэ, болбосоруулха үйлэдбэри эмхидхэхэнь бэлэн бэшэ. Гэбэшье энэ газар дайда ой тайгаар эгээл элбэг, баян нютаг болоно. Модо бэлэдхэхэ саг үргэлжын үйлэдбэри эмхидхээшье һаа, жэлдээ 2,5—3 миллион кубометр модон ургажа байха гэжэ багсаагдаһан байна.

Эндэхи ой модон үни холоһоо ургажа, хуушаржа байнхай. Тиимэһээ бүри ойрын сагта модо бэлэдхэжэ эхилхээр. Хойто зүгэй ой тайга хэрэглэжэ эхилбэл, манай республика модо бэлэдхэлгые 1,5 дахин дээшэлүүлхэ аргатай гэжэ тодоруулагдаа.

Энэ зорилго яахадаа үшөө ехэ шухалаб гэхэдэ, модон, хюрөөдэмэл материал, шпала, модоной зүйлнүүд арадай ажахыда ехэ хэрэгтэй байна. Иимэ продукци баригдажа байгаа Байгал-Амарай түмэр харгыда нэн түрүүн шухала хэрэгтэй. Харгы барихатай хамта эндэ гэр байра, город, хүдөө тосхонууд урган бодожо эхилэ.

Тиимэһээ **гол шэглэлтэй тусхай предприятинуудые — модые дууһан һайнаар хэрэглэхэ леспромхозууд, модо болбосоруулгын цех ба предприятинуудые эмхидхэхэ шухала болоо.**

Иимэ предприятинуудые эмхидхэхэ зорилго шиидхэхэдээ, нэгэ асуудал мартажа огто болохогүй байна. БАМ-ай зурын гараха хойто зүгэй газар дайдын байгаалине гэмтээхэгүйгөөр, хохидол ушаруулхагүйгөөр модо бэлэдхэлгын үйлэдбэри эмхидхэхэ хэрэгтэй.

РСФСР-эй Ой модоной ажахын министерство БАМ-ай баригдажа байһан газарта хэдэн лесхоз эмхидхээ. Модо отолхо участок заажа үгэхэ, ой тайга хамгаалха үүргэтэй эдэ лесхозуудай эмхидхэгдэһэниинь ехэ зүб гэжэ һанагдана. Модо отолон унагааха технологи болон мүнөөнэй эрилтэ һайнаар мэдэхэгүй, сахижа шадахагүй барилгын, мүн бусадшье эмхинүүд мүнөө эндэ модо отолно. Отолон унагаагдаһан хэдэн мянган кубометр модоной эндэ миин хэбтэһые обёоронгүй гарахаар бэшэ. Энэ ехэ аюултай. Түймэр боложо болохо. Ой тайга гэмтээхэ хорхой шумуулнууд үдэжэ болохо.

Иимэ эрхэ байдалые хараада абажа, модо бэлэдхэлэй предприятинуудые дары эмхидхэхээр болоо. Харин СССР-эй Ой модоной ба модо болбосоруулгын промышленностиин министерство энэ асуудал шиидхэнэгүй, манай республикын газар дайдаар БАМ-ай гараха участогуудта тусхай предприятинуудые 1980 он болотор эмхидхэхээр хараалнагүй.

Модо бэлэдхэлэй тусхай предприятинуудые дары эмхидхэхэ эрилтэ мүнөө табигдаад байна гэжэ сэхэ хэлэхээр.

БАМ шадархи ой модоной индустри оронoймнай модо бэлэдхэлэй бусад районуудта жэшээтэ болохо ёһотой. Модо бэлэдхэлэй хүсэ ехэтэй, хүгжэнги бааза эндэ эмхидхэхэнь бэлэн бэшэ. Инженернэ орёо хэдэн асуудал шиидхэхэ шухала. Бүхэли жэлдээ хүйтэн сэбдэг байдаг газар, үсөөн һуурин тосхон гэхэ мэтые хараада абахаар. Тиимэһээ ой модоной промышленностиин түрүү дүй дүршэл хэрэглэхэ, эгээл ехэ аша үрэтэйгөөр модо бэлэдхэхэ үйлэдбэри эмхидхэхэ асуудал шиидхэхэ шухала.

Мүнөө үеын шэнэ техникээр хангагдаһан саг үргэлжын леспромхозуудые байгуулха, эндэ ажаллаха хүнүүдтэ ажаһуудалай, культурна таатай эрхэ байдал хангаха тухай һайнаар бодомжолхо хэрэгтэй. Ажалай ехэ бүтээсэ туйлаха, хүдэлмэришэн бүхэнэй жэлдээ 1000 кубометр модо бэлэдхэхэ, гаргашаяа харюулха предприятинуудые байгуулха эрилтэ табигдана.

Энэ зорилго ямар аргаар шиидхэжэ болохоб?

Нэгэл арга боломжо бии гэжэ һанагдана. Үргэлжэдөө оньһожоруулагдаһан, автомат аргаар хангагдаһан үйлэдбэри эмхидхэхэ хэрэгтэй. Модо бэлэдхэлэй ехэнхи хүдэлмэри промышленна талмай дээрэ хэхэдэ таарамжатай байха гэжэ һанагдана. Модоной набша намаа ой тайга соо отологдохоёо болихо. Модые ута вандань шэрэхэ технологи эндэ таарахагүй болоно. Модон томо багсаар технологическа пакет болгон холбогдожо шэрэгдэхэ ёһотой.

Хойто Байгалай ой тайга үниһөө хойшо ургажа, хуушаржа байһан модоор элбэг Мүн эндэ шэнэһэн ехэ. Энээниие хараада абаа, Сэлэнгын целлюлозно-картоной комбинат хангаха модо эндэ бэлэдхэжэ болохо байна. Энээнһээ уламжалан, модо бэлэдхэлэй технологи һохёохо шухала.

Хада уулын эрхэ байдалда хүдэлхэ модо таллуулгын машина хэрэглэжэ боломоор. Отологдоһон модон ута зандаа түмэр зам шадар зөөгдэнэ. Эндэ модоной набша намааһаа, холтоһоноһоо сэбэрлэгдэхэ байна. Тиинһэнэй һүүлээр модон ашагдажа, хэрэглэгшэдтээ эльгээгдэхэ юм. Иимэ модонһоо комбинат технологическа зомгооһо хэжэ, целлюлозо ба картон үйлэдбэрилгэдэ хэрэглэхэ болоно. Модо бэлэдхэлые иимэ аргаар эмхидхэбэл, ажалай ехэ бүтээсэ туйлажа болохоор.

Бэлэдхэгдэһэн бүхы модон химическэ аргаар болбосоруулагдаха гэнэгүйбди. Модоной зарим хуби барилгада хэрэглэгдэхэ байна. Тиихын тула модо болбосоруулгын томо предприяти байгуулхаар. Иимэ предприяти модо, ниилэ хюрөөдэхэ, модоной зүйлнүүдые хэхэ, хаяданһа, үлэгдэл хэрэглэжэ, модо-зомгооһоной плитэ үйлэдбэрилхэ байна. Иимэ предприяти ой модоор элбэг Мулын голдо эмхидхэжэ боломоор.

Модоной орой хюрөөдэхэ шэнэ технологи хэрэглэхэ шухала. Рамна хюрөөдэлгын оронда ленточнэ хюрөөдэлгэ хэрэглээ һаа, таарамжатай гэжэ һанагдана. Иимэ технологи хэрэглэбэл, модые сорт сортоорнь илгаха, иишэ тиишэнь зөөхэ хэрэггүй юм Ленточнэ хюрөөдэлгэ оронoймнай зарим предприятинуудта, мүн хилын саанахи оронуудта амжалтатайгаар хэрэглэгдэжэ байна.

Үргэлжэдөө оньһожоруулагдаһан, автомат аргаар хангагдаһан предприятинуудай хүдэлмэришэдэй ехэ бүтээсэ туйлахын тула модо болбосоруулгын бүхы процессүүдтэ шэнэ технологи нэбтэрүүлхэ шухала. Автомат шахуу лининүүдэй орондо модые ута зандань томо багсаар болбосоруулха эрилтэ табигдана. Леспромхозуудай оньһожоруулагдамал доодо складуудта үлүү зарим хүдэлмэри хэгдэнэ гэжэ мэдэрнэбди. Иимэ үлүү хүдэлмэри саашадаа хэхэгүйн тула модые ута зандань томо багсаар пакет болгон холбожо, модо болбосоруулгын предприятинуудта хүргэдэг болохо шухала.

БАМ шадархи ой тайгада бэлэдхэгдэһэн модые дууһан һайнаар хэрэглэхэ эрилтэ табигдана. Модоной багашье, ехэшье тайраданһай, голодоһон миин үлэхэ, миин хаягдаха ёһогүй.

Баригдажа байгаа Байгал-Амарай түмэр зам манай республикада ехэ аша туһатай болоно. Хойто зүгэй районуудай байгаалиин баялигуудые хэрэглэхэ арга боломжо нээжэ үгөө. Урдань Транссибирскэ түмэр зам шадар хүгжэжэ байгаа үйлэдбэрилгын хүсэнүүд хүгжэлтын шэнэ шатада гараха болоо. Ерээдүйн автомобильна харгы Транссибирскэ болон Байгал-Амарай түмэр замай харгынуудые холбожо, арадай ажахын һалбаринуудые амжалтатайгаар хүгжөөхэ ехэ арга боломжо нээжэ үгэхэ юм.

Тэрэ тоодо модо бэлэдхэлэй, модо болбосоруулгын һалбари хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ арга боломжо бии. Тиимэһээ энэ һалбари саашадань һайнаар, ашаг үрэтэйгөөр хүгжөөхэ харгы зам тодорхойлхо, зүб шиидхэбэри олохонь ехэ шухала болоно.

Арбадахи табан жэлэй хугасаада ой модоной, модо болбосоруулгын промышленностиин продукци үйлэдбэрилгэ 22—25 процентээр дээшэлхэ гэжэ проектээр хараалагдаа. Ажалай бүтээсэ 25—27 процентээр дээшэлхэ байна. Сибирь ба Алас-Дурнада модо бэлэдхэлгэ, модо болбосоруулга ехэдхэгдэхэ юм. КПСС-эй ЦК-гай проект соо хэлэгдэһэн эдэ үгэнүүд манай республикын ой модоной, модо болбосоруулгын промышленностьда сэхэ хабаатай юм. Хуушан предприятинуудые хүгжөөхэтэй, ашаг үрыень дээшэлүүлхэтэй хамта БАМ шадархи ой тайгын модо хэрэглэхэ зорилго шиидхэхэ ёһотой болонобди.

В. СТУПИН,
үйлэдбэриин «Забайкаллес» нэгэдэлэй генеральна директорэй орлогшо.

ПАРТИИН ТҮСЭБ — *арадай хэрэг*

ЭЛБЭГ УРГАСЫН ЭХИН

Хориин аймагай Анаагай совхозой луговод Е. А. РИНЧИНДОРЖИЕВАЙ звеногой дүй дүршэлһөө

«Уһалагдадаг болон хатаагдаһан газар ашаглалгые һайжаруулха, уһажуулагдаһан газар дээрэ тарингдадаг бүхы ургамалнуудай ургасые нилээд дээшэлүүлхэ зорилгодо хүрэхэ хэмжээнэй үтэгжүүлгэ болон техникэ шэглүүлхэ» гээд КПСС-эй XXIV съездын Директивэнүүд соо заагданхай.

Партиин энэ шухала зорилго дүүргэн, Хориин аймагай Анаагай совхозой Буламай гурбадахи отделениин үнинэй механизатор, мүнөө луговод Ендон Абидуевич Ринчиндоржиевай хүтэлбэри доро хээрын добо газарай, уһалагдадагшье сабшалангай үрэжэл һайжаруулха талаар хэгдэһэн горитой ажал тухай эндэ хөөрэхэмнай.

ҮНДЭҺӨӨРНЬ ҺАЙЖАРУУЛХАДА — АШАГТАЙ

Урдань Хори, Яруунын болон Хэжэнгыншье буряадуудай үмсэдөө ажаһууһан Зүүн, Баруун ба Дунда Асанууд, Хужарта, Шэбэрэй-Үбэр, Баруун-Үльдэргэ гэжэ газарнуудта хамта 400—500 гектар хэр угай шэбхэжэһэн сабшалан байһан юм.

Нэгэ үедэ эдэ нуга сабшалангууд ёһоор хэрэгсээгдэнгүй, бургааһа боролжо ургаад. илангаяа Баруун-Үльдэргэ болон Асын сабшалан хүбхэнтэжэ, намагтажа, сабшаха газарынь уйтаржа эхилээ һэн. Тиигээдшье балан мүртэй үбһэншье абтахаяа болиһон байгаа. Нигэжэ харууһа муутайһаа үрэжэлынь эгсэ муудаа бшуу.

Энээн тушаа хэдэн тоонуудые дурдая. Наймадахи табан жэлэй һүүлшын гурбан жэлдэ жэл бүри эндэһээ 3400 центнер үбһэн абтаһан байха юм. Ган гасуур болоһон 1969 ондо арайхан гэжэ 1300 центнер үбһэн абтаа Энэнь гектарай гурбан центнер тухай болоно.

Сабшалангай нигэжэ муудажа байхада саашадаа эбсэхын аргагүй болоо.

Юһэдэхи табан жэлэй эхеэр, тиихэдэ Анаагай совхозой ахамад агроном байһан Виктор Иванович Осипов (мүнөө Буряадай хүдөө ажахын институдай доцент, хүдөө ажахын эрдэмэй кандидат) Баруун-Үльдэргын, Асын боролжотоһон эдэ газарнуудые үндэһөөрнь һайжаруулха гэжэ шиидээд, холын хараата түсэб зохёожо, тэрэнээ бэелүүлжэ эхилээ һэн.

Энэ тон харюусалгатай хэрэг механизатор Ендон Абидуевич Ринчиндоржиевта даалгагдаа бэлэй. Эгээн түрүүн Баруун-Үльдэргын сабшалан һайжаруулжа эхилээ. Эндэ механизаторнууд мелиоративна хүсэтэ техникын шадал мэдүүлэн, боролжо бургааһыень үбэлдөө узууранрнь хобхо түлхижэ, удаан хабартаа газарыень хүндэ плугаар хахалаад, һүүлээрнь хүрьһыень зөөлэхэн болотор элдүүрлжэ, олон жэлэй ногоо тараа һэн.

1972 он болотор олон жэлэй ногооной үрэһэ худалдажа абаха тухай Хориин аймагта хэлсэдэгшье ёгүй бэлэй. Ногоо таридаггүй дээрэһээнь үрэһэншье үгы байгаа һааб даа. Тиихэдэнь анаагаархин хүршэ Шэтын область ошожо, олон жэлэй ногоо таридаг тэндэхи колхоз, совхозуудһаа центнерынь 400 түхэритөөр үрэһэ худалдажа абаа юм.

— Үрэһэнтнай яагаа үнэтэй юм, — гэжэ ногооной үрэһэ худалдажа абахаяа ошоршод гайхаба.

— Танай дуран, хэрэгтэй һаа. абагты, үгы һаа, болигты. — гэбэ тэдэнь.

Шэтынхидһээ иимэ хадхуу үгэ дуулаад, анаагаархид иимэ үнэтэй хадаа хэрэгтэйл юумэ байгаа ёһотой, олон жэлэй ногооной өөһэдын үрэһэтэй болохол байна гэжэ бодоо һэн.

Тиигэжэ Асын болон Баруун-Үльдэргын сабшаланда волоснец сибирский (сибириин ута һогообори ногоон), костер безостый (һахалгүй хяаг үбһэн) гэхэ мэтэ сортын олон жэлэй ногоонууд таригдадаг болобо.

Тэрэ гэһэнһээ хойшо тэндэ жэлэй ямаршье сагта хүлгөөтэй байдаг. Эндэхи луговодууд, звеное даагша өөрөө, тракторист Дашицырен Намдынович Базаров, мүн баһа дархан Гарма-Ракша Сандитович Батожапов, механизатор Дондок Галсанов болон Николай Цыбенов гэгшэд бүхэли жэл соо сабшалан дээрээ хүдэлнэ. Жэшээлхэдэ, луговодууд Д. Галсанов, Н. Цыбенов гэгшэдтэ Баруун-Бэеын сабшалан даалгагданхай. Е. Ринчиндоржиев. Д. Базаров, Г. Батожапов гэгшэд Хужартын, Асын, Баруун-Үльдэргын сабшалангууд дээрэ ажалладаг юм.

ДУҺАЛШЬЕ УҺАН ДЭМЫ УРДАНАГҮЙ

Намартаа, үбэлдөө шэбэрэй булагуудта ошожо, эхинүүдынь урилаагүй гү гэжэ тэдэнэр шалгажа үзэдэг. Үбэлдөө уһыень халяажа, тошо добо дошо болотор хүргэдэг.

Эндэ Баруун-Үльдэргын сабшалангай эхиндэ горхон дээрэ ехэ хаалта баригданхай. Үльдэргэ горхоной урда бэедэ Боролжотын булаг. тиигээд ой захадуулаад. зүүлжээ Сенькын, Шара-Горхонои булагууд бии. Эдэ булагуудта хаалта хэгдэжэ, үбэлдөө 3200 кубометр мүльһэн хүргэгдэнэ. Энэнь уһалууриин үедэ Баруун-Үльдэргын таримал ногоотой сабшалангые гурба дахин уһалхада хүрэдэг байна.

Тиихэдэ Баруун ба Дунда-Асын хоёр булагуудта жэлдээ 1.800 кубометр тошон халяагдана. Нигэжэ эндэхи сабшалан садатараа уһалагдана.

Гадна намартаа, хабартаа луговодууд сабшалангай модо, модоной тайрадаһа, яһа, шулуу, машинануудһаа гээгдэһэн элдэб эсын түмэр гэхэ мэтые хуу түүжэ, трактортаа ашаад, ойн жалга руу абаашажа хаядаг. Машина, тракторнуудай ябажа һандааһан ханааб. гарасануудые һэргээдэг, заһадаг юм.

Һүриин задалагдаһан хорёонуудай һургаагууд болон һадкагуудые хүндэлэн дэбдиһэн модон дээрэ эб эмхитэйгээр ябталжа обоолдог. Хойто зундаа һургаар, һадкагуудые дахинаа бэлдэжэ, үлүү гарза хэлтэгүй, хуушануудынь хэрэглэгдэдэг.

Үнгэрэгшэ жэлдэ столбиуудые сахалжа һуулгаад, тэдээндээ хэршэлээ гаргажа, һургаагуудаа табижа, һүринүүдые зохидхоноор хорёолоо.

Минеральна үтэгжүүлгэ, наг шэбхэ эндэ нарин нягтаар хэрэглэгдэдэг болонхой. Баруун-Үльдэргэдэ, Асын эхиндэ минеральна үтэгжүүлгэнүүдые хадагалха тусхай складууд баригданхай. Энээнэй ашаар жэлһээ жэлдэ минеральна үтэгжүүлгэ эндэхи сабшаланда ехээр, элбэгээр оруулагдадаг боложо байна. Жэшээлхэдэ, нёдондо 170 тонно хүсэд минеральна үтэгжүүлгэ Хужартын болон Баруун бэеын сабшаланда тусхай машинаар оруулагдаа. Энэнь дунда зэргээр гектарай 2 центнер болоно. Хаана, ямар сабшалан дээрэ, хэды шэнээн үтэгжүүлгэ оруулхаяа мэдэжэ, Ендон Абидуевич өөрөө тракторaар тэрэнээ сасадаг. Мүн малай наг шэбхэ эндэхи хоёр хашаануудһаа гаргагдажа, сабшалан дээрэ тараагдадаг.

Урданай буусануудаи үтэг шэбхэ болоһон газарта уһан табигдажа, ногооной бүришье һайнаар ургана. Эндэнь үтэг болошоһон Аюурай, Сэбээнэй, буеад буусануудолон. Эндэ үбһэ ногоониинь үдхэн аад, үндэрөөр ургажа, мушхаран унашанхай байдаг. Тракторай косилкаар абтахагүй иимэ унанхайе бригадын гэшүүд, хоби гаран шамбай шиираг хүбүүд, басагад үглөөнэй һэрюун агаарта, нойтон шүүдэртэ гар хажуураар сабшажархидаг. Тиигэжэ буусын уһангиин ногоон тон һайханаар абтана.

УРГУУЛҺАН НОГООГОО ӨӨҺЭДӨӨ ХУРЯАНА

Луговод Ендон Абидуевич холын Хужартынгаа сабшалан дээрэ үбһэшэдэй бригадые жэлһээ жэлдэ хүтэлбэрилжэ, үбһыень абадаг юм. Тэрэ өөрөө һубэлгэн бэрхэ, дүй дүршэлтэй механизатор. Эмхидхэхы онол арга. шадабаритай, урагшаа һанаатай, ямаршье ажалай дүрэ олоһон, олоной түлөө оролдожо ябадаг нүхэр юм. Эрдэм наукын заабаринууд, түйлалтанууд болон түрүү дүй дүршэлдэ ехээр түшэглэдэг, ажалдаа эдэниие зүбөөр нэбтэрүүлжэ шададаг хүн.

Звенодонь хори гаран жэлдэ хүдэлһэн Гарма-Ракша Сандитович Батожапов, Цыретор Будажапов, Дамба Цыдыпов, Цырендоржо Цыремпилов, Манибадара Гылыков. Батомунко Базаров, залуухан хүбүүд Цырен-Базар Цыдендамбаев, Батор Жимбуев, Дамша, Дондок Ринчиндоржиевтан — эдэ механизаторнууд хүсэтэ техникын эди шэдние эрхимээр шудалһан, һайнаар ашаглажа шададагшье байна.

Эндэ үбһэ хуряалгын бүхы хүдэлмэри гүйсэд оньһожоруулагданхай. Тракторай ургэн косилкануудаар үбһэн сабшагдаад, удаань тармагдаад, һүүлээрнь «ПП-1,6» гэһэн тусхай машинаар үбһэн тюк болгогдон багсалагдана: һүүлдэнь багсалагдаһан үбһэн ехэ тэргэдэ ашагдажа, һүри болгогдожо ябталагдадаг. Тэрэнэй хойноһоо хогуудынь тармагдажа, «КП-1.6» гэһэн бухалладаг машинаар суглуулагдажа, трактораар һүрилэгдэдэг. Бригадын ажалые ингэжэ эмхидхээд байхадань. гараар хэхэ хүдэлмэри үгы шахуу болонхой.

Ендон Абидуевич сабшагдаһан үбһые өөрөө ходо үзэжэ, хатамсаарнь. хаанаһаань эхилжэ хуряахаб гэжэ заабари үгөөд. оньһон машинануудай ажал эмхидхэдэг. Бүхэли үдэртөө нэгэшье һаатангүй ябахадаа, тракторист Гарма-Ракша Батожапов 700—800 тюк хэдэг. Үдэр соо 70—80 центнер тюгүүдые ябталһан хоёр томо һүри бодхоогдодог. Гадна пүүлээрнь хогынь тармагдажа, 80—100 центнерэй һүринүүд сомогдодог юм.

Тиигэжэ нёдондо үбһэ хуряалгын үедэ Ендон Абидуевичай бригадаархин үдэрэй 300 центнер хүрэтэр эрхим шанартай үбһэ һүрилдэг байгаа.

Бригадын гэшүүн бүхэл хэһэн. бүтээһэн ажалайнгаа шанарай түлөө ходо оролдожо, һанаагаа зобожо ябадаг заншалтай. Сабшалга, тармалга ба һүрилэлгэ дээрэ хүдэлдэг хүнүүд нэгэшье голодоһо гаргадаггүй, ходо «һайн» гэһэн сэгнэлтэ бригадирай зүгһөө абаха эрмэлзэлтэй ажалладаг. Жэшээлхэдэ, 1975 ондо Үльдэргын голой сабшалан дээрэ бодхоогдоһон нэгэ һүринь ургэн аад. оройнь мүхэгэр, хажуу тээшээ хэлбыгээд унажа эхилһэн байгаа. Энэ һүри звеногойхидой һанаас зобоогоо бшуу. Партийна бүлэгэй гэшүүд Самбу Бадмацыренов Даба Дамбаев хоёр ошожо, һүри дээрэ гараад, дээрэхи хушалтыень малтажа үзэһэн байгаа. Үбһэнэй нюруулга бороодо бишыха нэбтэрээд, тюгүүд үлэ мэдэг шииг татанги байба. Тиихэдэнь энээниие бригадиртаа мэдээсээ һэн. Үглөөдэрынь эртэхэн олон залуу хүбүүд тэрэ һүриие задалжа, үндэр шобхо оройтой, бороогой уһанай тогтохогүй хоёр һүринүүдые дахин ябталаа һэн. Тиигээд тэндэнь байһан хогой бухалнуудһаа оройнуудыень нюруулаа. Хорёоень һэльбээд, малай орохогүй болгобо. Ингэжэ шэмэтэй һайн үбһэ абана бшуу.

КОММУНИСТНУУД — ХОДО ТҮРҮҮ

Совхозой партком болон отделениин партийна организаци эндэ Хужартын үбһэшэдэй бригадада партийна бүлэг байгууланхай.

Партийна бүлэгэй гэшүүд туд тудтаа тусхай даабаринуудтай байдаг. Жэшээлхэдэ, парггрупорг Ц. Будожапов, Р. Гармаев гэгшэд трактор, машинануудые һаадгүйгөөр, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхэ хэрэгэй түлөө харюусана. Ц. Бадмацыренов, Д. Дамбаев, Д. Базаров гэгшэд ажалай шанарай, ханын хэблэлэй, ниитын эдеэ хоолой түлөө харюусадаг байна.

Партийна бүлэг үдэр бүри хэгдэһэн ажалые согсо[лон], ямараар, хэды ш[энээн] ажал хээб гэжэ бри[гадын] гэшүүдтэ ходо мэд[ээдэг] байдаг. Бригадир Ендон [Аби]дуевичта ямар ажал, [ямар] үглөөдэр эмхидхэхэ т[ухай] һанамжа, дурадхал[нуу]д ходо хэлэдэг. зүбшэл [хэ]гуримтай юм.

Урзанданайхитай са[бшалан] хада, тус бригадынхид [энэ] шэмтэй шанга хүдэлжэ, [хэды] центнерээр ехэ үбһэ [абаа] гэхэ гү, али энэ жэлдэ [абаһан] сахан Баруун-Үльдэр[гын] Асын сабшалангһаа бүх[эдөө] 7900 центнер эрхим ш[анар]тай үбһэ хуряажа, со[циалис]тическа уялгала нэрэтэй түрэтэ[эр] үлүүлэн дүүргээ.

Үнэтэй сэнтэйгээр [олон] тээһээ ногооной үрэһэ ху[далдажа] абаха гээшэ ажа[лай] ехэ гарзатай байһыень [ойлгоһон] тула эндэхид ного[оной] өөрын үрэһэ ургуулжа [абаха] гэжэ шиидээ. Энэ за[даа] шагүй зорилгые тус зв[еногой] гойхид амжалтата[й] шиидхэбэ. 1973 ондо [...] центнер, нёдондо 300 [...] нер олон жэлэй но[гоо]ной үрэһэ абаа. Энэ[нэй] ашаар үнэтэ, ургаса ех[этэй] олон жэлэй ногооной та[лмай] жэлһээ жэлдэ ургэдхэгд[энэ.] Тиигэжэ Баруун-Асада с[аб]шалангай газар үндэһ[өөрнь] һайжаруулагдажа. нёдо[ндо] үшөө 121 гектарта олон [жэ]лэй ногоон нэмэжэ тари[г]ба.

Нүхэр Ринчиндорж[иевэй] звено үгэдөө хүрэжэ, со[циа]лис уялгаяа нэрэтэй түрэ[тээр] гөөр дүүргэбэ. Бүхы[дөө] 14.000 центнер эрхим [ша]нартай үбһэн.зеленко ба[...] хэгдээд, совхоздо тушааг[дан]хай. Энэнь дунда зэ[ргээр] гектарай 14 центнер ш[ахуу] үбһэн абтаа гэхэ гү. [...] 1970 онойхиһоо 3,5 ша[хуу] ехэ болоно бшуу.

Таряалан, сабшалан [...] бэлшээриин ургаса дэ[эшэ]лүүлхэ талаар соносхо[гдо]һон хоёр һарын ту[рш]да звеногой гэшүүд Д. Базаров, Г. Р. Батожа[пов,] Э. Цыбенов, Б. Буян[...] М. Гынденов гэгшэд, [...]ньевой Е. Ринчиндоржиев[тэй хаб]руутэй горитойхон хүдэ[лмэ]ри хэһэн байна.

Хужартын, Баруун-Ү[льдэ]дэргын, Баруун ба З[үүн] Асын сабшалангуудта [...]га дээрэ намарай уһа[лал]хэгдээ, Уһанай урда[...] ханаабууд 12 киломе[тр] заһагдаа. Олон жэлэй ном[...] болохо һахалгүй хүхэ хяг таригдадаг Үльдэргэ го[р]ной урда бэедэхи 27 ге[ктар] үрэһэнэй участок хүрэтэ[...] километр утатай шэнэ [...] нааб татагдаа. Мүн саб[шалан] модо шулууһ болон бу[...] һаа сэбэрлэгдээ.

Ерэхэ хабартаа сабша[лан]да оруулагдаха 500 [тонно] минеральна үтэгжүүлгэ[...] асарагдажа, тэндэхи ск[ла]дуудта хадагалагдаба. [Ху]жартын малай хашаану[удта] наг шэбхэ сабшалан [...] зөөгдэбэ.

Шэбэрэй-Эбэрэй Х[у]тын горхон дээрэ 12 [...] утатай, 2 метр үндэр [...] үндэлэнтэй уһа хубаари[н] хаалта барижа звеного[й] һаядаа захалба.

Совет хүнэй үнэтэ ш[энэ] шанарынь гэхэдэ, хэлэ[һэн] үгэнь ажал хэрэгтээ [...] салдадаггүй. «Үгөө үг[эһэн] бэелүүлэ, уялга аба[һан] дүүргэ» гэһэн арадай [...] үгэнүүд тэдэнэй ураянь [бо]лоо.

Октябриин Революциин [ор]деной кавалер, аймагай [...]тэ луговод Ендон Абидуе[вич] Ринчиндоржиев бол[он] байһан КПСС-эй XXV с[ъез]дые ажалай иимэ эрхим [ту]йлалгуудтайгаар угтаба.

Ж. БАДМАЕВ,
аймагай «Шэнэ Үдэ» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

АГИТАТОРНУУД — ҺААЛИИН ГҮҮРТЭДЭ

Торинн совхозой дүрбэдэхи отделениин партийна организаци политинформаторнуудай, агитаторнуудай зүблөө үнгэргэбэ. Партиин Центральна Комитедэй декабриин Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин материалнуудые, партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые хүн зондо тайлбарилха хүдэлмэри ябуулха тухайда эндэ хэлсэһэн байна. Отделениин үйлэдбэриин бүхы участогуудта, ажалшадай гэр байрада ошожо, үзэл сурталшад эдэ документнүүдтэй хүн зониие танилсуулна.

Агитаторнууд Н. М. Очирова, В. Карпушкеева гэгшэд Хотогорой һаалиин гүүртын һаалишадтай хөөрэлдөө хэһэн байна. Багшанар Д. Д. Батомункуева, Т. С. Сапсаева гэгшэд Р. Д. Жаргаловагай, Б-Ц. Жигжитовэй даадаг мал шахалгын гүүртэнүүдтэ ошожо, хөөрэлдөө хээ.

Алцаг һууринай һургуулиин директор В. Л. Торонов, багша Д. Ж. Радиаева гэгшэд айлнуудаар ябажа, хөөрэлдөө хэнэ.

В. БАШАРОВ.
Зэдын аймаг.

ЗВЕЗДНЫЙ ПОСЁЛОГТО

ЭРХҮҮГЭЙ ОБЛАСТЬ. Байгал-Амарай түмэр замай баруун участогта ажал хүдэлмэри урагшатай һайнаар ябуулагдана. Мүнөө Усть-Кутһаа Звёздный посёлогтохи Таюра станци хүрэтэр поезднууд ябадаг болонхой. Харгын энэ участогай ашаглалгада оруулагдахада, БАМ-ай барилгада ашаан саг соогоо асарагдаха.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түмэр замай хажуугаархи автомобилиин харгы.

ТАСС-ай фотохронико.

СОВЕТ ОРОН: ШЭНЭ ҺОНИН

ХЛОПОГОЙ ҮРЭҺЫЕ МАШИНААР СЭБЭРЛЭНЭ

КИРОВАБАД. (Азербайджанай ССР). (ТАСС-ай корр. Ф. Джафаров). Азербайджандахи ургамалнуудай үрэһэ шэнжэлдэг эрдэмтэд хлопок сэбэрлэхэ промышленна хүсэтэ түхеэрэлгэ абаба. Хлопок тарижа ургуулгын эрдэмшэнжэлгын институдай туршалгын баазын дэргэдэ эмхидхэгдэн байгуулагдаһан энэ түхеэрэлгэ ашаглалгада оруулагдаа.

Жэл соо 2 мянган тонно хлопок-сырец угаан сэбэрлэхээр хараалагдаһан энэ түхеэрэлгэ хлопчатнигай эрхим һайн сортын үрэһэ хүрэнгэ сэбэрлэжэ, республикын ажахынуудые хангаха байна.

ҮБЭЛЭЙ БЭЛШЭЭРИИЕ УҺАЛНА

БАКУ. (ТАСС-ай корр. В. Беляевский). Үбэлэй 50 мянган гектар бэлшээри уһалха уһалууриин түхеэрэлгэ Апшероной хахад аралпаа эхилдэг Гобустан гэжэ губирхуу газарта ашаглалгада оруулагдаба. Энэ жэлдэ 100 мянган гектар газар уһалхые «Самур-Апшеронводстрой» гэдэг трестын мелиораторнууд хараална.

АРБАДАХИ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШЫН БАРИЛГАНУУД

ЧЕБОКСАРА. (ТАСС-ай корр. В. Железнов). Чувашай Моргаушска райондо малай гурбан бүлэг барилга ашаглалгада оруулагдаа. «Сеятель» колхоздо байгуулагдажа байһан мяханай фабрика жэлдээ 4 мянган центнер гахайн мяха абаха арга олгохо юм. «Герой» колхозой», «Сундырский» совхозой бүлэг барилга жэлдээ 20 гаран мянган центнер пү гүрэндэ худалдаха байна.

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй үедэ хүдөөгэй барилгашад 50 гаран барилга малшадта бэлэглэбэ. Энэнь мяха, һү абалгые нилээд үргэдхэхэ арга олгохо байна. Арбадахи түсэбтэ табан жэлдэ 100 гаран шэнэ барилга хэгдэхэ юм.

ЭДЕЭ ХООЛОЙ ИНДУСТРИИН МАНТАН ЕХЭ ЗАВОД

КИЕВ. (ТАСС-ай корр.). Мяха бүйлуулан болбосоруулдаг заводые гүрэнэй комисси ашаглалгада тушаажа абаба. Мяха-һүнэй зүйлнүүдые үйлэдбэрилхэ промышленна бүлэг барилгын эгээл ехэнүүдэй нэгэн болохо энэ завод ашаглалгада оруулагдаа. Халаан соогоо 105 тонно мяха, 275 тонно һү бүйлуулха аргатай хүдэлжэ байһан һүнэй завод энэ предприятиин бүридэлдэ оруулагдаха юм.

30 гаран зүйлэй эдеэ хоол: сосиска, колбаса, сагаан эдеэн эндэ бүйлуулагдан гаргагдаха байна. Энэ бүлэг барилгые ашаглалгада оруулхадаа, 2 миллион шахуу хүн зонтой хото городые мяхаар, сагаан эдеэгээр бүрин хангаха аргатай болохо.

КАЗАХСТАНАЙ ШААЖАН

АЛМА-АТА. (ТАСС-ай корр. В. Ганжа). Капчагайска шаажангай заводой түрүүшын технологическа пеэшэн соогуур яларан носоһон гал шэнэ предприятиин ашаглалгада оруулагдаһан тухай соносхобо. Энэ завод жэл соо 25 миллион эдлэл хэрэгсэл гаргаха байна. Тэрэнэй продукци Казахстанай, Дунда Азиин республиканuудай хүн зондо эльгээгдэхэ юм.

ҮҮСХЭЛШЭД ҮГЭДӨӨ ХҮРЭБЭ

Череповец. (Вологодско область). (ТАСС-ай корр. О. Тихомиров). Череповецкэ металлургическа заводой электрын элшэ хүсөөр булад хайлуулдаг цехэй хүдэлмэришэд жэлэй эхинһээ хойшо 600 мянган тонно металл хайлуулба. Электропеэшэнгүүдэй проектнэ хүсые 100 мянган тонноор үлүүлһэн энэ амжалтала металлургнууд партиин XXV съездэдэ зорюулна. Агрегадуудай иимэ үндэр бүтээсэ эндэ түрүүшынхеэ туйлаг даа

ХҮДӨӨГЭЙ АВТОСТАНЦИ

АНДИЖАН. (ТАСС-ай корр. Г. Кирхаджи). Автомобиль ба шүрэб мушхадаг түлхюурнүүдэй хэрээһэлүүлэн зураатай шара үнгэтэй түхэреэн тэмдэг Полосан тосхон шадархи Андижан Шахирхан хоёрые холбоһон харгы дээрэ бии болобо. Эпхим һайн түхеэрэлгэтэй, запас частьнуудтай республика доторхи түрүүшын хүдөөгэй станци эндэ нээгдээ. Ленинскэ районой колхоз, совхозуудай ашаанай бүхы машинанууд эндэ хангагдаха байна.

ИНСТИТУДАЙ ЗАВОД

МОГИЛЕВ. (ТАСС-ай корр. Н. Назарович). Туршалгын завод эндэ ашаглалгада оруулагдаа. Тэрэ мал ажалай ба тэжээл бэлдэхэ машина бүтээлгын министерствын эндэ бии болгогдоһон автомадаар хангалгын, оньһожоруулгын проектно-конструкторска, технологическа институдай үйлэдбэриин үндэһэ һуури болохо юм.

Энэ жэлдэ завод нэгэ миллионһоо үлүү түхэригэй түхеэрэлгэ хэрэгсэлнүүдые бүтээхэ байна. Түсэбтэ табан жэлэй һүүл багта тэрэнэй хүсэн 2 дахин ургаха.

ШЭНЭ ЖЭЛДЭ — ШЭНЭ ПРОДУКЦИ

МИНСК. (ТАСС-ай корр. Г. Хаценков). Октябриин революциин нэрэмжэтэ заводто программна жолоодолготой станогуудые бүтээн гаргалга болзорһоо жэлээр урид эхилбэ. Иимэ агрегат бүхэн үрэмдэлгын, фрезерна, тошылдолгын хүдэлмэри бэелүүлжэ, детальнуудые гаргалгын ажалай бүтээсые дүрбэ шахуу дахин дээшэлүүлхэ байна.

Партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан проект соо программна жолоодолготой станогуудые улам олоор бүтээхэ гэжэ хараалагдана. Шэнэ жэлдэ предприяти нёдондо-нойхиһоо гурба да[хин ехэ] продукци гаргаха бай[на].

ПАРТИ, ЭХЭ ОРОН Т[УХАЙ] ДУУНУУД

ТАЛЛИН. (ТАСС-ай корр. М. Сиймер). КП[СС-эй] XXV съездэдэ зорюул[жа] тонниин элитэ мэдээж[э ком]позитор, СССР-эй арад[ай ар]тист Эуген Капп «А[...] гимн» гэжэ дуу [зохёо]. Республиканска хоор[ой] дээрэ тэрэ түрүүшын[...]ностоо. Уран бэлигтэнэй өөрсэ янзын ко[...] хоорнуудай хүтэл[...] шэдһээ бүрндэдэг юм.

Энэ ледто шэнэ [...]нуудые сээжэлдэдэг [...] Удаань тэдэ Эстони[...]рой 1200 коллектив[...] пертуарта оруулагда[...] дээрэ композиторну[...] сад зохёолнууд, тэрэ [...] Арутюнянай «Ленин[...] рюулагдаһан ода», [...] композитор В. Кам[...] «Эхэ оронoй гимн» [...] хёолнууд олон хэлэн[...] түрүүшынхээ соносхо[...]

Техническэ мэргэжэлэй УЧИЛИЩИНУУДТА

Нэгэн доро мэргэжэл олгодог, мүн түбхын түрүүндэ дунда эрдэм үгэдэг мэргэжэлтэ техническэ һургуулинуудта, тэрэшэлэн техническэ училищинуудта залуушуулые һургажа, арадай ажахын али бүхы һалбаринуудта хүдэлхынь тула һайнаар мэргэжэһэн хүдэлмэришэдые бэлдэлгэ хангаха.

Техническэ мэргэжэл олгодог дунда һургуулинуудта болон техническэ училищинуудта хоёр дахин үлүүтэй олон һурагшадые абадаг болохо. Техническэ мэргэжэл олгодог һуралсал эмхидхэжэ, һайнаар мэргэжэһэн 11 миллион тухай хүдэлмэришэдые бэлдэхэ, тэрэ тоодо 5 шахуу миллиониинь дунда эрдэмтэй болгохо. 1,1—1,2 миллион хүнэй һууритай техническэ мэргэжэлэй училищинуудые нээхэ, тэрэшэлэн һурагшадай байха хамтын байрануудые хэрэгтэй соонь бариха.

(«СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» гэһэн КПСС-эй ЦК-гай проектһээ).

УЧИЛИЩИ ТУХАЙ

1. ТҮҮХЫН ХУУДАҺА ИРАЯ

АНХАН БАРИЛГЫН мэргэжэлтэдые — штукатурщигууд, station...

АНХАН БАРИЛГЫН мэргэжэлтэдые — штукатурщигууд, станочнигуудые, модоор юумэ хэдэг дархашуулые — бэлдэдэг училищи бүри дайнай урда тээ нээгдэһэн юм гэхэ. Модон байшантай байгаа һэн ха.

Нёдондо һонин уулзалга болоо һэн. 1941 ондо дүүргэһэн хүнүүд училищидамнай ерээ һэн.

1958 онһоо техническэ мэргэжэл олгодог гүрэнэй училищи болгогдоо. Тиихэдээ шулуушадые, модошо дархашуулые бэлдэдэг байгаа.

1964 онһоо 1971 он болотор Монголой Арадай Республикаһаа ерэһэн эдир хүбүүд, басагадые һургадаг байгаабди. Манай училищида мэргэжэл олоһон нүхэд Монголдо олон байха.

1973 онһоо дунда һуралсалай болгогдоо. Найман класс дүүргээд, манда ороһон хүбүүд, басагад ямар нэгэн мэргэжэлтэй болохоһоо гадна, дунда эрдэм олохо бшуу.

Һуралсал-үйлэдбэриимнай үндэһэн һуури болоһон предприяти хадаа Буряадай барилгын управлени юм.

2. ЯМАР МЭРГЭЖЭЛ ОЛГОНОБИБДИ?

МАНАЙ 15-дахи ГПТУ хадаа барилгын шэглэлтэй юм. Дунда эрдэм олгодог үдэрэй таһагта иимэ мэргэжэлтэдые бэлдэнэбди гэбэл: шэмэглэгшэд-плиточнигүүдые, автокранай машинистнүүдые, бульдозер жолоодогшодые, экскаваторай машинистнүүдые.

Гурбан жэлэй туршада һурагшад юрэнхы һуралсалай программаар ном шудалаад, дунда эрдэм олгоһон аттестат абаха. Мүн баһа училищи дүүргэхэдэнь, мэргэжэл олгоһон диплом тэдээндэ үгтэхэ юм.

Гадна манай һурагшад нэгэдэхи курсаһаа эхилжэ, үйлэдбэриин практикын үедэ барилга дээрэ хүдэлдэг. Иимэ һэн туладань училищияа дүүргэжэ гарахадань, тэдээндэ ажалай дэбтэр үгтэдэг. Гурбан жэл соо үйлэдбэридэ хүдэлһэн гэжэ тоотой болоно бшуу.

Шэмэглэгшэд-плиточнигүүд хүдэлмэришэнэй 2-дохи болон 3-дахи разрядай зэргэтэй боложо гарадаг. Тиихэдэ механизаторска мэргэжэл абагшад хүдэлмэришэнэй 4-дэхи болон 5-дахи разрядтай болохо ёһотой.

Дунда һуралсалай программаар һуража байгшадай тоо мүнөө жэлдэ 475 болонхой. 1975—1976 онуудай һуралсалай жэлэй түгэсхэлдэ дунда эрдэмтэй хүдэлмэришэдые эгээл түрүүшынхиеэ гаргахамнай гээшэ. 148 хүн дүүргэжэ гарахань.

Тэрээнһээ гадна 89 хүн үдэрэй таһагта нэгэ жэлэй программаар һурадаг. Тэдэмнай хэд болохо юм? 2-дохи болон 3-дахи разрядай штукатурщигууд, модоор юумэ хэдэг, 2-дохи болон 3-дахи разрядай станочнигууд боложо гараха. 1976 онһоо нэгэ жэлэй һуралсал болюулагдаха ёһотой.

Баһа үдэшын таһаг гэжэ манда байха. Үйлэдбэриһөө таһарангүй гэхэ гү, али хүдэлжэ байгаад, хүдэлмэришэнэй ямар нэгэн мэргэжэл олохоёо хүсэгшэд нэгэ жэлэй туршада үдэшын һуралсалда хабаадана. Бульдозер жолоодогшодой, экскаваторай машинистын үнэмшэлгэ тэдэнэр абаха юм. Нёдондо нэгэ жэлэй программаар 169 хүн дүүргэжэ, үйлэдбэридэ эльгээгдээ һэн.

3. ҺУРАЛСАЛАЙ ЯБАСА ТУХАИ

ДУНДА ЭРДЭМТЭЙ хүдэлмэришэдые бэлдэжэ гаргаха хэрэгтэ олон хүн хабаадана гээшэ. Хамтадаа 21 багша, үйлэдбэриин һуралсалай 29 мастер манай училищида хүдэлжэ байдаг.

Багшанарай 17-ниинь дээдэ һургуулитай. Дүрбэн хүн техническэ дунда эрдэмтэй юм, дүрбүүлээ дээдэ һургуулида һуража байдаг.

Мастернуудай 4-ниинь дээдэ эрдэмтэй, хоёрынь хүсэд бэшэ дээдэ һургуулитай. Гурбан хүн юрэнхы дунда һургуулитай, хоёр хүн хүсэд бэшэ дунда эрдэмтэй. Бэшэниинь техническэ дунда эрдэмтэй. Жэшээнь, индустриально-педагогическа техникум дүүргэһэн нүхэд олон. Жэшээнь, 1972 ондо тэрэ техникум дүүргэһэн В. К. Алексеева 2-дохи группые хүтэлбэрилдэг. Тэрэ группын һурагшад шэмэглэгшэд-плиточнигүүд болохо юм. Мүнөө жэлдэ тэдэнэр училищияа дүүргэжэ гараха.

Юрэнхы эрдэмэй предмедүүдые үзэхэ, өөрынгөө мэргэжэлээр теоретическэ зүйлнүүдые шудалжа, практика гарахаһаа гадна, манай училищиин һурагшад үзэл бодолоороо хурсанууд, гоё һайханиие ойлгожо шадаха байха ёһотой. Тэрэ зорилго обществоведени, түүхэ, эстетикэ мэтын предмедүүдэй хэшээл дээрэ бэелүүлэгдэхэ ёһотой. Обществоведениие багша Л. С. Мордеев заадаг. Энэ нүхэр училищида 5 жэлэй туршада хүдэлжэ ябана. 30 жэл соо багшалжа ябаһан З. П. Перевалова түүхэ заадаг. Манай училищида дүрбэдэхи жэлээ хүдэлнэ. Л. А. Русакова эстетикэ заадаг. Залуухан багшашье һаа, оролдосотой бэрхэ хүн. Дирекциин болон техническэ мэргэжэлэй һуралсалай управлениин зүгһөө олон удаа магтаалда хүртэһэн байха.

1974—1975 онуудай һуралсалай жэлдэ юрэнхы эрдэмэй һуралсалай шанар 98,8 процент байгаа, харин техническэ мэргэжэл шудалха талаар 100 процент һэн.

4. ЮУН БИИБ, ЮУН ХЭРЭГТЭЙБ?

ҺУРАЛСАЛ - ҮЙЛЭДБЭРИИН болон материальна үндэһэн һуури манда яһала һайн гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Һуралсалай шулуун байшан 1954 ондо баригдаһан. Һуралсалай мастерскойнууд, цехүүд бии.

ГАЗ-53Б түхэлэй, өөрөө буулгадаг нэгэ машина (автосамосвал) бии. ПАЗ-652 түхэлэй автобус байха. Үшөө ГАЗ-51 түхэлэй автомобиль, ГАЗ-53А түхэлэй автокран, трактор ДТ-75, бульдозер ДТ-74, экскаватор—ЭО-2621А гээд лэ тоолоо һаа, үйлэдбэриин һуралсал эмхидхэхын тула юу хээн бии гээшэ.

Үйлэдбэриин һуралсалда хэрэгтэй болодог элдэб инструмент байха.

Мүн баһа юрэнхы эрдэмэй предмедүүдые һайнаар заахын тула техническэ хэрэгсэл бии. Жэшээнь, ниитын предмедэй хоёр кабинет бии. Нэгэниинь обществоведениин, нүгөөдэнь эстетикын.

Обществоведениин кабинет 32 хүнэй һууритай. Тэндэ «Украина» гэжэ киноаппарат тодхоотой, «Лэти» гэжэ аппарат, радиоло мэтын хэрэгсэлнүүд бии. Багшын столдо хүтэлбэрилгын пульт хэгдэнхэй.

Эстетикын кабинет гушан хүнэй һууритай. Тэндэ фильмоскоп, эпидиаскоп бии юм.

Һуралсалай бусад предмедүүдэй кабинет бии ааб даа. Ород хэлэнэй кабинет (даагшань Т. Г. Банчикова) «Украина» гэһэн киноаппарадтай, «Лэти», магнитофон, проигрыватель, электроплакатница мэтын хэрэгсэлнүүдтэй. Багшын столдо хүтэлбэриин пульт таблагданхай. Багша һууридаа һуугаад лэ, техническэ элдэб хэрэгсэл хүдэлгэжэ шадаха юм.

Географиин кабинет соо (даагшань Е. Г. Карнаухова) «Школьник» гэжэ киноаппарат тодхоотой. Мүн баһа математикын, хими болон биологиин, физикын кабинедүүд булта техническэ хэрэгсэлнүүдээр хангаатай. Гадна хари хэлэнэй — англи болон немец хэлэнүүдэй кабинедүүд соо абла бэшэжэ абадаг түхеэрэлгэтэй магнитофон бии юм.

1975—1976 онуудай һуралсалай жэлэй эхиндэ зургаан шэнэ кабинет эмхидхэгдээ. Математикын, физикын, лингофонно, хими-биологиин, бульдозерой болон экскаваторай машинистнарай тусхай технологиин хэшээл хэхэдэ хэрэгтэй болохо бүхы зүйлнүүд биишье һаа, шэнэ кабинедүүднай үшөөл хүсэд түхеэрэгдээдүй байна.

Иимэ болохолоороо, училищида һуралсалай 21 кабинет бии гээшэ.

Манай училищида элүүрые хамгаалха хэмжээн абтанхай юм. Элүүрые хамгаалгын пункт гурбан таһалга эзэлдэг. Нэгэниинь үбшэнтэдые үзэхын тула, нүгөө хоёрынь үбдэгшэдые бусадһаа илгажа хэбтүүлхын тула түхеэрэгдэһэн.

Һуралсалай байшангай 1-дэхи дабхарта 100 хүниие һуулгаад, нэгэн доро эдеэлүүлхээр столово бии. Эдеэ бэлдэхэ, хадагалха газарнууд байха. Эдеэнэй гутахагүйгөөр хадагалхын тула хүйтэнэй камера бии болгогдоо һэн. Столовын меню гээшые долоон хоног бүри дирекци хаража үзөөд баталдаг. Эдеэнэй шанарые тусхай комисси шалгажа байдаг юм. Комиссиин бүридэлдэ медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд, ниитын шалгагшад ороно.

Хоёрдохи дабхарта 200 хүнэй һууритай актова зал бии. Тэндэ уулзалганууд болодог, лекци уншагдадаг, хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэдэг.

Һуралсалай программые гүйсэдөөр, шанартайгаар бэелүүлхын тула гидравлическа пресс (уһанай хүсөөр хүдэлдэг шахуурга), вертикально-нүхэлэлгын (модоной) станок, ЗМЛ-130 гү, али ГАЗ-53 түхэлэй бортовой автомобиль, шахамал агаарай хүсөөр хүдэлдэг экскаватор мэтын техникэ хэрэгтэй байна. Иимэ юумэнүүдые абажал үзэхэбди гэжэ һанагдана.

Дунда һуралсалда ороһонтой дашарамдуулан, газо-электро-гагнууриин, электро-хабсаралгын цехүүд, двигательнүүдые, хүдэлдэг хубинуудые болон бусад зүйлнүүдые задалаад, һөөргэнь хабсарган суглуулха автолаборатори, шэнэ гараж хэрэгтэй болонхой. Гэхэтэй хамта манда дүтэ ойро хооһон талмай байхагүй, тиимэһээ барилга хэхын аргагүй. Имагтал байгша гаражаа 40—50 дүрбэлжэн метрээр үргэдхэхэ арга бии. Тиигээд дээрэнь хоёрдохи дабхарые бариад, тэндэнь мастерскойнуудые түхеэрхэ һанаан бии.

Юрэдөө, манай училищи мэргэжэл һайнтай залуу хүдэлмэришэдые олоор бэлдэжэ гаргадаг байһан түүхэтэй. 1976 ондо дунда эрдэмтэй хүдэлмэришэдые түрүүшынхиеэ дүүргүүлхэмнай гэжэ үшөө дахин дабтанаб. Эдэмнай дээдэ һургуулида орохо аргатай. «ногоон харгы» нээлгэтэй гээшэ.

«СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүд» гэһэн КПСС-эй ЦК-гай проект тунхаглагдаад байна ха юм даа. Тэрэ проектые арад зон юрэнхы дээрэнь һайшаагаад, мүнөө зүбшэн хэлсэжэ, зохисотой дурадхалнуудые оруулжа байнхай.

Дунда һуралсалай ПТУ-нуудта, техническэ училищинуудта хоёр дахинһаа үлүү олон һурагшадые абадаг болохоор арбадахи табан жэлэй түсэб соо хараалагдаха байна. Манай училищидашье олон һурагшад абтадаг болохонь гээшэ. Тиихэдэ ерээдүйн хүдэлмэришэдэй бэлэдхэлэй шанарые улам бүри һайжаруулхабди. Тиимэһээ найман класс дүүргээд, манай училищида ерэжэ орыт гэжэ би хүбүүд, басагадые уряалнаб.

М. БАРДАМОВА,
15-дахи ГПТУ-гай директорэй орлогшо.

СЪЕЗДЬЭЭ СЪЕЗД ХҮРЭТЭР

Залуушуулай мэргэжэлтэй болохо, хүдэлмэришэн ангиин шэнэ халааниие бүридүүлхэ талаар техническэ мэргэжэл олгодог дунда һургуулинуудай, техническэ училищинуудай ехэ үүргэ тухай XXV съездые үтүүлэн, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан проект соо хэлэгдэнэ.

Манай республикада гуша гаран тиимэ училищи бии юм. Тэдэнэй 19-ниинь — ГПТУ. Һүүлэй үедэ олон ГПТУ дунда һуралсалай түсэбөөр болон программаар хүдэлдэг болонхой. Тэдэнэй дунда 15-дахи ГПТУ-е нэрлэжэ болоно. Тус ГПТУ 1973 онһоо дунда һуралсалай болгогдонхой. 1976 ондо дунда эрдэмтэй, хүдэлмэришэнэй мэргэжэлтэй болоһон түрүүшын «хараасгайнууд» тэндэһээ гаража, барилгын предприятинуудта залуу халаан нэмэхэнь гээшэ.

1975—1976 онуудай һуралсалай жэлдэ эрхимээр бэлдэхын түлөө техническэ мэргэжэл олгодог училищинуудай хоорондо соносхогдоһон социалис мурысөөндэ 15-дахи ГПТУ хоёрдохи һуури эзэлээ һэн.

Нэрлэгдэгшэ училищида һуралсал-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри хэр зэргээр эмхидхэгдэнэб, хүдэлмэришэдэй залуу халааниие эрхимээр бэлдэхын тула юун хэгдэнэб гэжэ харуулха зорилго табигдаа һэн. Тиигэжэ «Эрдэм бэлиг — эрхим баян» гэжэ тусхай хуудаһанайнгаа ээлжээтэ номерые уншагшадай һонорто дурадханабди.

ЭРДЭМ БЭЛИГ — ЭРХИМ БАЯН

СЭБЭР СЭДЬХЭЛ — ҺАЙХАН ҺЭШХЭЛ

«КПСС-эй XXIV съездын шиидхэбэриие, парти болон правительствын тогтоолнуудые бэелүүлэн, училищиин педагогическа коллектив хүмүүжүүлгын бүхы хүдэлмэриие совет арадай, коммунис партиин революционно, дайшалхы, ажалай ёһо заншалай жэшээ дээрэ ябуулдаг байна. Ерээдүйн хүдэлмэришэнэн үзэл бодолые коммунис ёһоор хүмүүжүүлхэ гээшэ бидэнэй гол зорилго болоно. «Бар хүсэнэй ба ухаанай ажалай шанарые зохилдуулан бэедээ шэнгээһэн, шэнэ ёһоной үйлэдбэриие уртажа байна. Тэрэ хадаа һайса мэргэжэһэн, шадабаритай, мүнөө үеын үйлэдбэриин политехническэ үндэһые гүнзэгыгөөр мэдэдэг, шэб шэнэ машинануудые технологическа оньһые түргөөр шудалжа шадаха байна», — гэжэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев ВЛКСМ-эй XVII съезд дээрэ хэлээ. Нүхэр Брежневэй эдэ үгэнүүд манай училищи дүүргэгшэдтэ хабаатай.

ГПТУ дүүргэжэ гараад, предприятида эльгээгдэжэ, бэеэ даагаад хүдэлжэ эхилһэн залуу хүн совет хүдэлмэришэнэй нэрэ солые дээрэ үргэжэ ябаха ёһотой бшуу. Тэрэ мэдэрэлые бидэ һурагшадай ухаанда гүнзэгыгөөр бии болгохо гэжэ оролдодог гээшэбди. **Гүрэнэй дүүрэн тэдхэмжэ дээрэ** гурбан жэлэй туршада һурахадаа, би хэн болохоёо ябанабиб. Эхэ орондоо, совет арадтаа хэр зэргэ туһатай хүн болохобиб гэжэ залуу хүн бодомжолжо үзэхэ уялгатай гээшэ ааб даа. Олон шабинарнай уялгаяа һайн мэдэдэг зон байха.

Гэбэшье хүмүүжүүлгын хүдэлмэри гээшэ зэргооро урдадаг уһан шэнги байхагүй ёһотой. Тиимэһээ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри яб байса түсэблэгдэдэг. Училищиин ниитэ түсэб табигдадаг юм ааб даа. Гадна һуралсалай группанууд тус тустаа хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин түсэбтэй байдаг.

Социалис мурысөөн хадаа хүмүүжүүлгын ехэ хүдэлмэриин нэгэ жолоо гээшэ гэжэ бидэ ойлгодогбди. Социалис мурысөөндэ юуп оролсоноб? Ухибүүд юрэнхы эрдэмэй программые һайнаар шудалха ёһотой. Ерээдүйнгөө мэргэжэлэй теоретическэ зүйлнүүдые эрхимээр шудалха эрилтэ табигдана ха юм. Теоретическэ ойлгосоёо үйлэдбэриин практика дээрэ хэрэглэжэ шадана гү гэжэ харагдаха. Журам сахилга заатагүй оролсохо. Хамтын байрада байгшад ариг сэбэрые сахиха уялгатай. Ниитын ажабайдалда эдэбхитэй байха хэрэгтэй.

Алишье талаһаань хүн бүхэндэ сэгнэлтэ үгтөөд, группадаа ямар амжалта түйлааб гэһэн дүн гаргагдадаг. 1-дэхи һуури эзэлһэн группада училищиин дамжуулгын улаан туг, хүндэлэлэй грамота барюулагдадаг, Ленинэй орденто оперо болон балетэй театрта өөһэдынгөө шэлэһэн зүжэгтэ сюожо хараха эрхэтэй болодог. 2-дохи һуурида гарагшад хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаад, ород драмын театрта ошохо эрхэтэй болодог юм. 3-дахи һуури эзэлэгшэд хүндэлэлэй грамотада хүртөөд, группаараа кинодо ошодог.

Нёдондо ноябрь, декабрь, январь, апрель һарануудта гурбан жэлэй һуралсалайхидпаа мастер Г. А. Ефимовагай даадаг 1-дэхи группа түрүүшын һуури эзэлдэг байгаа. Сентябрь, октябрь, февраль, март һарануудта үйлэдбэриин һуралсалай мастер Ю. Ф. Гэрулёвой даадаг 5-дахи группа 1-дэхи һуурида гараа.

Нэгэ жэлэй боловсортойгоор һурадагуудһаа мастер Г. К. Коробенковагай хүтэлбэрилдэг 17-дохи группа сентябрь, октябрь, ноябрь, декабрь һарануудта түрүүлээ. Харин үйлэдбэриин һуралсалай мастер В. Ф. Мордеевагай 16-дахи группа февраль, март һарануудта түрүүлһэн байха юм.

Хоёрдохи, гурбадахи һууринуудта гараһан группануудые харабал, баһал урда, хойно оролсолгон болодог байһан байна. Юрэдөө, түрүүшын һууриин түлөө группануудай хоорондо нилээд шанга тэмсэл болодог гээшэ.

1974—1975 онуудай һуралсалай жэлэй туршада элдэб янзын темээр юһэн лекци, группа бүхэндэ 12 хөөрэлдөөн үнгэргэгдэһэн байна. Мүнөө жэлдэшье лекцинүүд уншагдана, хөөрэлдөөнүүд болоно. КПСС-эй XXV съездые ямар бэлэгтэйгээр угтаха тухай хөөрэлдөөн группануудта болоо. Һара бүриин 1-дэхи, 3-дахи пятницануудта ниитэ-училищиин политинформаци болодог. 2-дохи болон 4-дэхи пятницануудта политинформаци группануудта хэгдэдэг юм.

Һонирхолтой уулзалганууд ходо боложо байдаг. Жэшээнь, 1975 оной мартын 29-дэ Советскэ Союзай Герой, летчик-истребитель С. И. Вандышевтай уулзахадаа, һурагшад тон ехээр һонирхоо. Тэрэ уулзалга мартагдашагүйгөөр ухибүүдэй сэдьхэлдэ хадуугдаһан байха. Апрелиин 28-да баһа нэгэ һонин уулзалга болоо һэн. Советскэ Союзай Герой, II рангын капитан Н. С. Иванов бидэндэ айлшалаа.

Партийна организациин хүтэлбэри доро училищиин комсомолой комитет хүдэлмэриеэ ябуулдаг. ВЛКСМ-эй комитедэй дэргэдэ «Намайе комсомолдо бэшыт» гэһэн клуб эмхидхэгдээ һэн. Тэрэ клуб комсомолдо ороодүй эдирнүүлэй дунда хүдэлмэри ябуулдаг байгаа. Нёдондой һуралсалай жэлдэ 70 хүн ВЛКСМ-эй зэргэдэ абтаа. Мүнөө бүхы дээрээ ВЛКСМ-эй 320-ёод гэшүүд тоологдоно.

Комсомолой комитет хүмүүжүүлгын нилээд ехэ хүдэлмэри хэдэг ааб даа. Комсомолой дайшалхы дружина рейднүүдые үнгэргэдэг, журам муутай һурагшадай гэртэнь ошодог. Училищи соо алибаа хэмжээ ябуулгануудай үнгэргэгдэхэдэ, дружинын гэшүүд гурим сахилгын постнуудые эмхид хэдэг байха юм.

Гадна ВЛКСМ-эй комитет комсомолой билет һэлгэхэ хүдэлмэридэ нарин бэлэдхэл хээ юм. Анхан училищи дүүргэһэн аад, буридхэлһээ гарангүй ябаашаһан комсомолшуудые бэдэржэ, ... хүдэлдэгыеь элир... лаар ехэ юумэн х...гд...э.

Спорт гээшэмнай хүмүүжүүлгын зэбсэгүүдэй нэгэн гээшэ гэжэ мэдэнэбди. Тиимэһээ спортивна хүдэлмэридэ горитой анхарал хандуулагдана. Манай училищида спортдо дуратайшуул олон даа. Теннис наададаг командамнай Октябрьска районой соогоо 3-дахи һуури эзэлээ һэн. Баскетболой, волейболой команданууд бии.

Шулуун-Нуур гэжэ газарта амаралтын бааза бии юм. Һурагшаднай 1—2 үдэрөөр тэндэ ошожо амарангаа, буудалгаар мурысөө хэжэ, аяншалгада ябаад бусадаг.

Манай ГПТУ-да ехэнхидээ найман класс дүүргэһэн ухибүүд лэ ерэнэ ха юм даа. Олон һурагшаднай, жэшээнь, городто гэртэй хүнүүд горитой сагаа бүлэдөө үнгэргэдэг гээшэ. Тиимэһээ тэдэнэй хүмүүжүүлгэдэ түрэлхидэй нүлөөн ехэ байха болоно бшуу. Тиимэ һэн тулада бидэ түрэлхидтэй нягта холбоо барисаатай байха ушартайбди.

Түрэлхидэй суглаан манда ходо болодог. Һаяхан, ноябриин 22-то түрэлхидэй ээлжээтэ суглаан болоо. «Уголовно гэм хэһэнэй түлөө хуулиин наһа гүйсөөгүйшүүлэй харюусалга тухай» элидхэл районой прокурор Ю. Б. Цыренжапов хээ. Һүүлдэнь түрэлхид группануудаар тараагдажа, хүмүүжүүлэгшэдтэй хөөрэлдөө. Удаань «Эдир хүбүүн» гэһэн кинофильм харуулагдаа.

Хүмүүжүүлгын бүхы хүдэлмэри тухай бэшэхэ болоо һаа угаа ехэ. Би энэ бэшэг соогоо тобшо тэдыгээр хөөрэбэ гээшэб.

В. ЕВГРАФОВ,
политическэ хүдэлмэриин талаар директорэй орлогшо, парторг.

ЭРХИМ МЭРГЭЖЭЛТЭД БОЛОГ ЛЭ!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: училищиин һурагшад хэшээлдээ.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Манай училищи барилгын хүдэлмэридэ хүдэлдэг техническэ мэргэжэлтэдые бэлдэдэг гээшэ. Эдиршүүлэй шэлэһэн мэргэжэлдээ эртээнһээ дадахын тула үйлэдбэриин һуралсал һайнаар эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Һуралсал-үйлэдбэриин мастерскойнууд цехүүд болодог. Слесарна, станочно, штукатурна цехүүд, автолаборатори гэжэ байха. Бултадаа тус тустаа хүдэлмэриин 30 һууритай.

Һурагшаднай үйлэдбэриин ёһотой һуралсалые Буряадай барилгын управлениин барилганууд дээрэ гарадаг.

Гэбэшье үйлэдбэриин мастерскойн үүргые езгэнэнгүй байжа болоногүй. Цехүүдээ, мастерскойнуудаа мүнөөнэй техникын түхеэрэлгээр хангаха гээшэ гүнзэгы удхатай. Жэшээнь, штукатурна мастерскойдо «бага оньһожоруулга» гэхэ гү, али штукатурка жэгдэлхэ машина тодхоотой.

Мастерской, цех бүхэндэ үйлэдбэриин һуралсалай кинофильм харуулхын тула киноаппаратура тодхогдоһон байха. Юрэдөө, һуралсалай техническэ ушаршье хэрэгсэл гүйсэд бии юм.

Мүнөө үеын шэнэ инструмент манда элбэг болонхой. Модо мүлидэг, түмэр зородог, хайдаг, мүн нүхэлдэг болон бусад станогууд бии.

36000 түхэригэй үйлэдбэриин финансова түсэбтэй аад, тэрэнээ 12000 болгоо һэмнай. Һуралсал-үйлэдбэриин түсэб дүүргэжэ, 18000 килограмм түмэрэй хаядаһа суглуулха түсэбтэй аад, тэрэмнай үлүү гаратараа дүүргэгдээ һэн.

Ажал дээрэ аюулгүйе сахиха гурим һайн. Юрэдөө, тэрэ талаар хазагай юумэн даб дээрээ угы даа.

Һурагшаднай эрхим мэргэжэлтэд боложо гараад лэ, үйлэдбэридэ ошоод, ходол магтаалтай ябаһай гэжэ хүсэхэһөө ондоо юу хэлэлтэйб даа.

Н. МЕРГЕНЕВ,
ахамад мастер.

ХАМТЫН БАЙРА СОО

РЕПОРТАЖ

15-ДАХИ ГПТУ-да һурагшадай хамтын байра һуралсалайнь байшангһаа холо бэшэ оршодог. Табан дабхар томо байшан. Хамтын энэ байра 1974 оной январь соо ашаглалтада үгтэһэн байна. Тэрэниие Буряадай барилгын управлени барижа үгэһэн байна. Газаанһаа оромсоор, ехэ вестибюль. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда Буряад оронһоо гараһан баатар хүбүүдэйнгээ дүрэнүүдые намтарайнь тобшо мэдээсэлтэйгээр харуулһан стенд орогшын анхаралые татаадхиха.

Харюусалгата дежурна байһан мастер Алексеева Валентина Константиновна намайе хамтын байра соогуур дахуулжа, багахан «экскурси» хүүлэбэ. Дээшээ гаража ябахадаа, тэрэ иигэжэ намда ойлгуулба:

— Дүрбэдэхи, табадахи дабхарнуудта басагад байрладаг. Эгээл дээдэ дабхарта выпускнигууд байдаг.

— Хүбүүдтнай хаана байдаг юм? — гэжэ һонирхобоб.

— Хүбүүд гурбадахи дабхарта байдаг.

Табадахи дабхарта гарабабди. Баруун гар тээшээ коридор соогуур годирходоо, нэмэл зал обёорбоб. Гоёор шэмэглэгдэнхэй. Ханын хажуугаар олон стул жэрынэ.

—Табадахи дабхарай холл гээшэ. Эндээ сугларжа амардаг. Эндэ хөөрэлдөөн болодог, — гэжэ Валентина Константиновна хэлэбэ.

Таһалгануудта орономди. Гурбан хүн, зарим таһалгануудсоо дүрбэн хүн байна. Таһалганууд соо ариг сэбэр.

— Ажаһуудалай таһалга,— гэжэ В. К. Алексеева хэлээд, нэгэ таһалгын үүдэ нээбэ. Тэндэнь хэдэн розеткэнүүд, нэгэ стол, тэрээн дээрэ зузаан бүд хушалта байна. Хубсаһаа утюгдадаг таһалга ха юм гэжэ ойлгобоб.

Дүрбэдэхи дабхарта буубабди. Тэндэнь баһал юрын лэ таһалганууд. Басагад баһал 3—4-дөөрөө байдаг байна. Зүгөөр гурим сахилгынгаа талаар табадахи дабхарайхида хүрэхэгүйшэг байба. Тэрээн тушаа һанаһанаа хэлэхэдэм:

— Зүб лэ ажаглаат. Эндэ нэгэдэхи курсынхид байдаг. Ариг сэбэрые сахилгада үшөөл һургажа ядажа байна гээшэбди. Түрүүшын үдэрнүүдэйхиһээ һураггүй дээрэ болонтоо бэзэбди даа. Тиигэбэшье хүмүүжүүлгэ үшөөл хэгдэхэ гээшэ, — гэжэ Валентина Константиновна янзаба.

Дүрбэдэхи дабхарай холл уужам. Тэндэнь хамтын байрын таһалгануудай хоорондохи мурысөөнэй ябасын дүнгүүд хадаатай.

— Үдэшэ бүриин 10 сагта эндэ жагсаал соносхогдожо, үдэрэй дүн гаргагдадаг. 11 сагта һурагшад унтаридаа ородог юм, — гэжэ газаршамни хэлэнэ.

Доошоо буужа, ондоо тээгүүр дээшээ, гурбадахи дабхарта гарабабди. Хүбүүдэй таһалганууд басагадайхида хүрэхэшьегүй һаа, яһала бараатууд.

— Танай училищида басагад олон аал? — гэжэ асуугдаба.

— Бэшэ. Хүбүүд олон. Барилгын мэргэжэл басагадшье шудалдаг юм бэзэ. Олонхи мэргэжэл хүбүүдтэ тааараха ха юм. Тиимэһээ хүбүүд олоороо ородог, — гэжэ Алексеева хэлэбэ. — Юундэ тиигэжэ һурабат?

— Харахадам, басагад олон шэнги байна. Хамтын байра соо олон таһалгые басагад эзэлнэ...

— А-аа! Манда хүдөөгэй басагад олоороо һурадаг. Хүбүүдэймнай олонхид городой юм, тиигээд гэртэһээ ябажа һурадаг, — гэхэдэнь, намда хүү ойлгосотой болобо.

Хамтын байра соо номоо үзэдэг тусхай таһалганууд бии. Хоёрдохи дабхартань библиотекэ, уншалгын зал, мүн кино харуулдаг зал байна. Комсомолой комитедэй, профкомой таһалганууд бии.

Хамтын байрын совет гэжэ эмхидхэгдэнхэй. Тэрэнэй гэшүүд эдэбхитэд хамтынгаа байрын доторой ажабайдалые хүтэлбэрилдэг, социалис мурысөөнэй дүн гаргадаг байна. Ариг сэбэр сахилга, хамтын байрые сэбэрлэхэ, аэилгаха ажал һурагшадай хүсөөр хэгдэдэг. Нажартаа заһабарилгын хүдэлмэри мүн лэ һурагшадай гараар хэгдэһэн байха юм.

Нэгэдэхи дабхартань ленинскэ таһалга бии. Тэндэ ухибүүд ном уншадаг. Эхэнэрэй ба эрэшүүлэй тусхай таһалганууд. Һурагшад ажалһаа ерэхэдээ, хүлһөө сэбэрлэжэ сэлмэхэ аргатай. Хубсаһа угаадаг, тэрэнээ хатаадаг түхеэрэлгэтэй таһалга байна. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, һурагшадай һайнаар һуража, эрхим мэргэжэлтэд болохын тула бүхы арга боломжо олгогдонхой гээшэ.

Ц. ДОНДОГОИ.

ДУУНАЙ КОНКУРС

КПСС-эй XXV съездые нэрэтэй түрэтэйгөөр аймагайнгаа ажалшадай угтажа байһанда зорюулагдаһан эрхим дуунуудай конкурс КПСС-эй Яруунын райком болон аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдком һаяхан соносхобо.

Конкурсын зорилго — үзэл сурталай, уран һайханай талаар үндэр шанартай репертуарые уран һайханай бүлгэмэй дэргэдэ байгуулха хэрэг.

КПСС-эй XXV съездые Яруунын ажалшадай нэрэтэй түрэтэйгөөр угталгада, Яруунын гоё һайхан байгаалнда эдэ дуунууд зорюулагдаха зэргэтэй.

Гансал шэнэ дуунууд конкурсын жюридэ табигдаха зэргэтэй. Бүхы композиторнууд, поэдүүд энэ конкурсдо хабаадаха эрхэтэй.

Урда тээнь хэблэлдэ гараһан шүлэгүүдые дуунуудай текст болгожо оруулмаар.

Конкурсдо эльгээгдэһэн дуунуудай ноото тушь бэхээр бэшэгдэһэн, шүлэгүүдэй текст гурбан хэһэгээр машинка дээрэ сохигдоһон байха зэргэтэй.

Эдэ зохёолнуудай авторнуудай нэрэ, обог ондоо конверт соо хэгдээд эльгээгдэхэ болоно.

Иимэ шангуудые олгохо:

1. Нэгэдэхи һуури эзэлһэн эрхим хүгжэмэй, эрхим литературна материалнуудай автор бүхэндэнь — 250 түхэриг.
2. Хоёрдохи шан — 200—200 түхэриг.

Конкурсын дүн 1976 оной февралиин 25-да гаргагдаха.

Шэнэ дуунуудаа иимэ адресаар эльгээхэдэ болоно:

«г. Улаан-Үдэ, ул. Красногвардейская, 32, хоровое общество».

Спорт

БАЯРТА МЭДЭЭСЭЛ

Һаяхан Москваһаа баярта мэдээсэл абтаба.

Физическэ культура, спортын бүхэсоюзна комитедэй шиидхэбэреэр «Спартак» бүлгэмэй Буряадай областной Соведэй спортсменүүд Николай Гуровта, Дондок Нимаевта һур харбалгаар СССР-эй спортын мастерай нэрэ зэргэ олгогдоо.

«Спартак» бүлгэмэй Россин ба түбэй Соведүүдэй 1975 ондо үнгэргэгдэһэн ехэ харюусалгатай мүрысөөнүүдтэ хабаадахадаа, эдэнэр үндэр дүнгүүдые харуулжа, энэ нэрэ хүндэдэ хүртэһэн байна.

СССР-эй спортын мастернууд Даши-Нима Эрдынеев, Виталий Игумнов гэгшэд эдэнние һорижо бэлдээ.

Манай корр.

УНШАГТЫ, һонирхохол байхат

ШЭНЭ ЖЭЛЫЕ 115-дахяа УГТАБА

ЗАКАРПАТИНИН Иршавско районой Подгорное тосхондо ажаһуудаг Софья Ивановна Газдыг Шэнэ жэлые 115-дахяа угтаба. Үндэр наһатанай дунда область дотороо чемпион болоһон энэ хүгшэндэ угаа олон амаршалганууд ерэнэ.

— Юрэдөөл, Совет засагай үедэ жаргалтайгаар ажаһууха аргатай болоһон байнаб, — гэжэ Софья Ивановна хэлэнэ. — Урда тээхи хэдэн арбаад жэлнүүдни хүшэр бэрхэшээлтэй, гасалан зоболонтой байгаа. Бидэнэр, Карпадай сааhа ажаһуугшад помещигүүд болон капиталистнуудай дарлалта мүлжэлгэ доро һуудаг һэмди.

Софья Ивановна 100 наһа хүрэтэрөө колхозой поли дээрэ ажаллаа. Яагаад иимэ үндэр наһа наһалба гээшэбта? — гэһэн асуудалда тэрэ иигэжэ харюусана: «Зондо хэрэгтэй байһанаа ойлгодог, мэдэдэг хүнүүд үндэр наһа наһалдаг юм. Мүнөөшье би гэр тойрондоо һалиржа, ашанараа, гушанараа, дүшэнэрөө үргэлсэжэ байнаб».

ПАЛЕОНТОЛОГУУДАЙ БАЯН ОЛЗО

250 МИЛЛИОНҺОО үлүү жэлэй урда тээ гол мүрэнүүдэй адагаар, далайн гүйхэн эрье шадараар амидаржа байһан, шулуун шэнги хатуу болошонхой 300 загаһан Литвагай ССР-эй байгаалиин музейдэ табигдаба. Далайн геологиин ба геофизикын бүхэсоюзна эрдэм шэнжэлгын институдай палеонтологическа экспедициин малталга хэһэн Цесис хото шадархи шабарлиг хүрьһэтэй карьер сооһоо эдэ олдоһон байна. Яагаашьегүй, тэрэ хэбээрээ үлэһэн хатуу хуяг хальһатай загаһад — антиархнууд өөрсэ шухаг олдошын эхэнхи хубинь болоно.

Газар-уһанай амитадһаа урда амидарһан һэрбээ далитай хэдэн арбаад загаһад яһала һайнаараа олдоо. Эдэнэй утань метр шахуу. Девонско үедэ амидарһан эдэ арьяатан загаһад газар дэлхэй дээрэхи эгээл хүгжэлтэ ехэтэй амитан байгаа бшуу.

Ригын музей соо һаяар нээгдэхэ эртэ урда сигай загаһадай суглуулбарида эдэ бүгэдэ табигдаха юм.

НОМГОН ДАЛАЙ СООҺОО ОЛДОҺОН «МАРСИАНИН»

ТЭРЭ толгой, хүл болон гарчуудтай юм. Тэрэ шад улаан үнгэтэй скафандр үмдэнхэй. Номгон далайн загаһанай ажахын ба океанографиин эрдэм-шэнжэлгын институдай хүдэлмэрилэгшэд замбуулинай Дайдаһаа хүрэжэ ерэһэн юундэл адли дүрсэтэй иим ишыхан хабшаахай олобо. Тэрэ өөрөө тэжээл оложо шадахагүй, тиимэһээ Охотско далайн моллюскануудай нэгэнэй «тэжээбэри» болоһон байна.

Рекси гэжэ юрэ бусын нэрэтэй олзоборилогдодог загаһан океан далай соо амидардаг юм. Тэрэ фантастическа романай хуудаһанууд дээрэһээ хүрэжэ ерэһэн юумэдэл, улаан үнгэтэй гайхалтай һонин амитанда адлирхуу дүрсэтэй байна.

Дидимозоидой түнеца тэжээбэри болоод амидардаг энэ зүйл олон юумэ хараһан, үзэһэн шэнжэлэгшэдые гайхуулба. Энэ юрэ бусын юумэн монсогор бэетэй, хоёр толгойтой: «Амиды сахариг» түнецай зангалайда шангаар хүхэлдэн шаардашоод, тэрээнтэеэ хамта хэдэн мянган километр гаталдаг байна.

Институдай хүдэлмэрилэгшэд 50 мянган түрэлэй загаһадые, нюргата 3 мянга гаран амитадые, далай соо амидардаг һүн тэжээлтэ 500 гаран амитадые шэнжэлээ. Эрдэм наукада шэнэ 150 гаран түхэлэй организм тухай бэшэһэн байха юм.

СООМ ЗАГАҺЫЕ «МОРЖ» БУЛИБА

ЛУЦК хотын һургуулинуудай нэгэнэй багша Петр Павлович Мельничук үнинэй «моржнуудтай» хамта мүльһэн хүйтэн уһан соо оимоһоноойнгоо һүүлээр, ажалдаа ошожо ябаба. Стырь голой эрьеын шиги бургааһан соогуур хотирһон зүргэ харгыгаар омог доюунаар гэшүүлжэ ябатараа эрье шадарай гүйхэн уһан соо монсогор модоной хүдэлхэдэл гэхые ойёоржорхибо. Мельничук тэрээндэ дүтэлхэдөө, эрье шадарай гүйхэндэ ороод, һэрбээнүүдээ арай шамай хүдэлгэжэ байһан мантан томо соом загаһа хараба. Олон жэл соо загаһашалһаниье һаа, тэрэ иимэ томо загаһа хаража үзөөгүй байгаа.

Сахилгаан түргэн шиидхэбэри абтаба. Бушуухан хубсаһаа тайлаад, Мельничук тэрээндэ һэмээхэн дүтэлжэ, зангалайһаань барядхиба. Туйлай ехээр сошоһон мантан томо загаһан тэрэнние татаһаар татаад, гүнзэгы уһа руу оруулжархёо. Хэдэн минута соо болоһон тулалдаанда хүн илажа гараба. Соом загаһан хоёр пүүд шахуу татаһан байна.

(ТАСС).

НЮТАГ НЮТАГАЙ ҺОНИН

АЯНШАЛГАҺАА БУСАБА

Мухар-Шэбэрэй аймагай һургуулинуудай бүлэг һурагшад үбэлэйнгөө амаралтын үедэ холын хото, городуудаар аяншалаад, үсэгэлдэр түрэл нютагаа бусажа ерэбэ. Тэдэнэр Новосибирск, герой-город Волгоград ошожо, түүхэтэ болон үзэсхэлэнтэ газарнуудтайнь танилсаад, һөөргөө бусахадаа Куйбышев, В. И. Ленинэй тоонто нютаг — Ульяновск, Челябинск городуудта айлшалаа.

Мухар-Шэбэрэй дунда һургуулиин 7-дохи классай һурагша Серёжа Жамбалов, 10-дахи классай һурагшад Валерий Хандажапов, Таня Гармаева, 9-дэхи классай һурагша Баля Унагаева, Суулгын дунда һургуулиин 9-дэхи классай һурагша Лариса Жамсаранова гэгшэд холуур аяншалагшадай дунда ябалсаа.

Аяншалагшад түрэл нютагаа бусажа ерээд байхадаа, хараһан, үзэһэн тухайгаа үетэн сасуутандаа хөөрэжэ үгэхэ юм.

В. ШИРДАРМАЕВ.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГТА

БАГШАНАР МАЛШАДТА АЙЛШАЛНА

Тоорын дунда һургуулиин багшанар «Маяк», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудай малшад болон таряашадта айлшалжа, концерт-наада харуулна, уласхоорондын байдал тухай лекци уншана.

Тэдэнэр Далахай тосхондо ажаһуугшадай урда концерт харуулжа, бултанай магтаалда хүртөө. Тиихэдэ түүхын багша Д. Б. Шенхоров уласхоорондын байдал тухай лекци уншаа. Мүн уран һайханай бүлгэмэй гэшүүд Тоорын соёлой байшанда ошожо, концерт табяа. Түрэл партияа, алдарта совет арад зоноо магтаһан номернууд, шог ёгто дуунууд концертын программада ороно.

Мүнөө үедэ тэдэнэр программаа шэнэлээд, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой Шулуутын отделениин малшадта айлшалан ошохоор бэлдэжэ байнхай.

БИБЛИОТЕКЫН ГАЛНУУД ЯЛАРНА

Хүдөөгэй библиотекэ Жэмһэгэй сомоной Соведэй шэнэ байшанда һаяхан нүүжэ ороһон юм. Мүнөө библиотекын хүдэлмэрилэгшэд ажалаа шэнэдхэн һайжаруулжа эхилээ. Соёл-гэгээрэлэй училищи дүүргэһэн Н. Дугарова, Е-Х. Дамиянова гэгшэд эндэ хүдэлнэ.

Библиотекын жаса яһала баян юм. Тус библиотекэдэ 11.416 түхэригэй ном. Тэрэ тоодо 9.110 түхэригэй политическэ болон уран һайханай литература бии. Тиихэдэ 2.306 түхэригэй ном хүүгэдтэ зорюулагданхай. Хүдэлмэришэн И. Т. Сороковиков, һурагша Л. Попова болон бусад хүнүүд библиотекын эдэбхитэй уншагшад юм.

Библиотекын хүдэлмэрилэгшэд четверг бүхэндэ мал ажалай фермэнүүдтэ ошожо, малшадтай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, нүүдэл библиотекэнүүдэй номуудые һэлгэдэг байна. Жэшээлхэдэ, тэдэнэр үнгэрэгшэ четвергдэ Улаан-Горхоной һү һаалиин, гахайн фермэнүүдтэ ошожо ерээ. Мүн хүршэ тосхонуудайнгаа библиотекарьнуудай хүдэлмэридэ ходо туһалдаг.

Мүнөө энэ библиотекэдэ тематическа үдэшэнүүд үнгэргэгдэнэ, аман үгын журналнууд гаргагдана. Тиихэдэ нютагай зон ажалайнгаа һүүлээр соёлойнгоо гуламтада сугларжа, шэнэ газетэ, журналнуудые, уншана, һонирхоһон номуудаа зүбшэн хэлсэнэ. Үдэшэ бүхэн библиотекын сонхоор гэрэл яларан байдаг.

В. ТУЛАЕВ.

Түнхэнэй аймаг.

КОНФЕРЕНЦИ БОЛОБО

Декабристнуудай восстаниин 150 жэлэй ойдо зорюулһан научно-теоретическэ конференци КПСС-эй Хориин райкомой дэргэдэ боложо дүүрэбэ.

«Декабристнуудай восстаниин 150 жэлэй ой» гэһэн гол асуудалаар Буряадай багшанарай институдай багша, эрдэмэй доктор А. А. Белоусов лекци уншаа. Декабристнуудай Буряад орондо ажаһууһан тухай Хориин дунда һургуулиин багша В. И. Лосева мэдээсэл хэһэн байна. Мүн тэрэшэдэн тосхоной һургуулинуудай багшанар Г. Г. Цыренов, Е. И. Борисова партиин райкомой секретарь Д. Д. Дагбаев конференци дээрэ үгэ хэлээ.

Конференциин болоһон зал соо декабристнуудай восстанида зорюулһан фотовыставкэ табигдаһан байна.

Д. САНЖИЕВ.

ЗАЛУУ ЗОХЁОЛШОДТОЙ УУЛЗАБА

Республикымнай ниислэл хотын зохёохы ажалтай бүлэг хүдэлмэрилэгшэд Зэдын аймагай ажахынуудаар айлшалаад бусаба. Уран зохёолшо Ким Балков, нютагай шүлэгшэн Светлана Гырылова, залуу дуушад Агван Дондуков, Владимир Санжиев гэгшэд тус бригадын бүридэлдэороно. Тэдэнэр аймагай түб тосхоной предприятинуудта, Торинн, Оёорой совхозуудта айлшалжа, ажалшадай үмэнэ творческо тоосоо хээд, саашанхи хараа зорилгонууд тухайгаа хөөрэжэ үгэбэ.

Мүн тус бригадын гэшүүд РСФСР-эй уран зохёолшодой 4-дэхи съездын материалнуудтай хүдөөгэй ажалшадые танилсуулаа. Эхэнэрүүдэй уласхоорондын жэл тухай һонирхолтой хөөрэлдөө үнгэргөө.

Тэрээнһээ гадна, Ким Балков, Светлана Гырылова гэгшэд өөһэдынгөө зохёолнуудые уншаһан, Агван Дондуков, Владимир Санжиев хоёр ород, буряад дуунуудые иргуу һайханаар дуулаһан байха юм.

Уулзалгын түгэсхэлдэ айлшад сугларагшадай һонирхоһон асуудалнуудта дэлгэрэнгы харюунуудые үгөө.

М. ГАЛСАНОВ.

АНГУУШАДАЙ БАЯН ОЛЗО

Яруунын үргэн нэлэнхы ой тайга элдэб ангаар баян юм. Нютагай ангуушад агнууриин хаһын ерэхэдэ. Витимэй коопзверопромхозтой хэлсээ баталжа, ой тайгада хэдэн хоногоор гарадаг байна. Энэ жэлэй сезоной үедэ иимэ хэлсээнүүд мүн лэ баталагдаа. Ангуушан К. А. Чувашов Витимэй 350 түхэригэй ан барижа тушааха гэһэн хэлсээ коопзверопромхозтой баталаад, 360 түхэригэй ан бариад байна. Тэрэ 150 хэрмэ, хура, һойр барижа тушаагаа. Тиихэдэ пенсионер Ж. Намсараев 50 хэрмэ бариха хэлсээтэй байбал мүнөө үедэ 80 хэрмэ бариад байна.

Тус коопзверопромхозой штатна ангуушад Н. И. Парфёнов хандагай, буга, гурбан шоно алажа тушаагаа. Н. С. Конечных хоёр хандагай, нэгэ баабгай, Г. Г. Серебряков гурбан хандагай барижа тушаагаа.

Мүнөө үедэ ангуушадай агнууриин хаһа дүүрэхэнь дүтэлжэ, тэдэнэр отогһоо нютагтаа бусажа эхилээ.

Ж. ЦЫДЫПОВ.

„УРОЖАЙ" БҮЛГЭМДЭ

▽ Хүнгэн атлетикээр эдиршүүлэй дунда «Урожай» бүлгэмэй Россин Соведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн һаяхан Москва хотодо болобо.

Зүүн Сибириин технологическа институдай студент Сергей Шульгин байра соо үнгэргэгдэһэн энэ мүрысөөндэ хабаадахадаа, ехэ амжалта туйлаһан байна. Тэрэ 1500 метрые — 4 минута 10 секунда соо, харин 3000 метрые 8,52 минута соо гаталан, илажа гараба. Манай үнинэй бэрхэ хүнгэн атлетнүүдэй нэгэн Алексей Михалев энэ талаар ехэ габьяатай — тэрэ залуу хүбүүе һурган бэлдэдэг юм.

△ Бүмбэгэтэй хоккейгээр ВЦСПС-эй кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөн үнгэрэгшэ амаралтын үдэр транспортын «Локомотивай» елүүр дээрэ үнгэргэгдэбэ.

Эрхүү хотын радиозаводой «Рекорд», мүн Буряадай АССР-эй Хориин аймагай Үдын совхозой суглуулагдамал командын хоккеистнууд уулзажа наадаа. Мүрысөөн ана-мана тэмсэлдэ үнгэрбэшье. Эрхүүгэй хоккеистнүүд эдэбхитэй булюу, арга шадабари ехэтэй байжа, 3:2 тоотойгоор шүүбэ. Тиигэжэ «Рекордын» хоккеистнүүд саашадаа мүрысөөгөө үргэлжэлүүлхэ эрхэдэ хүртөө.

△ Дундуур наһанай эдиршүүлэй дунда хүнгэн атлетикээр Сибирь болон Алас-Дурна зүгэй чемпионат Омск хотодо болобо.

Ербановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын техникумэй 1-дэхи курсын студент Петр Саляхутдинов 3000 метрэй зайда урилдахадаа, 9 минута 04 секунда саг харуулжа, 2-дохи һуури эзэлээ.

△ Буряадай хүдөө ажахын институдай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда спартакиадын наадан үнгэргэгдэжэ байна. Табан факультедэй, АХЧ-гэй хүдэлмэрилэгшэдэй командануудэнээндэ хабаадана. Санаар урилдалга, волейбол, теннис, шатар ба даам, мэргэн буудалга спартакиадын программада оруулагданхай.

— Велейболоор хэдэн наадан үнгэргэгдөө, зоотехническэ факультедэй хүдэлмэрилэгшэд ветеринарна ба экономическа факультедүүдэй командануудые тус тустань 2:1 тоотойгоор шүүжэ, мүрысөөндэ эрхимлэжэ ябана, — гэжэ судья П. Е. Ерофеев хөөрэнэ.

△ Дүрэ буляалдаата барилдаагаар «Урожай» бүлгэмэй Россин Соведэй түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн январиин 20-доор Ленинград хотодо нээгдэхэнь.

Хүндэ шэгнүүртэнэй дунда Алас-Дурна зүгтэ эрхим бэрхэ барилдаашадай нэгэн, «Урожай» бүлгэмэй областной Соведэй инструктор, спортын мастерта кандидат Илья Гармаев тус мүрысөөнэй сборто хабаадахаяа Душанбе хото ошобо.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

БОЛГАРИ. Варнадахи театрай сценэ дээрэ совет композитор С. Прокопьевой «Золушка» гэжэ балет амжалтатайгаар харуулагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: зүжэгһөө хэһэг.

ТАСС-ай фотохронико.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Шэнэ амжалтанууд тээшэ» — түрүү бэшэг. «КПСС-эй XXV съездэдэ — эрхим угтамжа» — суглуулбари. «Булад хайлуулагшад» — фоторепортаж. «Ниигын эрилтэ» — Хэжэнгын аймагай «50 лет Октября» совхозой ахалагша хонишон, КПСС-эй XXV съездын делегат Ц. Цыденовагай статья.

Хоёрдохи хуудаһанда. «Модо ехээр бэлдэхэ» — В. Николаевай статья. «Луговодүүдые техникээр хангаха» — Б. Намдаковай статья.

Гурбадахи хуудаһанда. «Правда Бурятии» газетын почто.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Спорт. Хилын саана.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 09.00 — «Товарищ песня» — хүгжэмтэ эстафетэ (үнгэтэ). 10.30 — Фигурна һолжоролгоор Европын чемпионат. Хоёр хоёроороо һолжоролго. Швейцариһаа дамжуулга (үнгэтэ). 11.30 — Омскын нефть болбосоруулдаг комбинадай дуу, хатарай ансамблиин концерт (үнгэтэ). 12.00 — Шэнэ һонин. 12.10 — «Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрон». Антарктида. 12.40 — Забһарлалга. 12.50 — Зураг бүхэндэ — наран (үнгэтэ). 13.05 — Экранда — кинокомеди. «Подкидыш». 14.15 — «Мүнөөнэй эрдэм наука» (үнгэтэ). 14.45 — «Товарищ песня» — хүгжэмтэ эстафетэ (үнгэтэ) 16.15 — «Юһэдэхи студи». Валентин Зорин дамжуулга хэнэ (үнгэтэ). 17.25 — «Колхидын домог» — уран һайханай фильм. Телевизионно фильмүүдэй Бүхэсоюзна VI фестивалиин шанда хүртэһэн фильм. 18.30 — «Время». 19.00 — Забһарлалга. 19.10 — «Съездһээ съезд хүрэтэр». «1976 ондо ашаглалгада орохо барилганууд». 19.55 — Фигурна һолжоролгоор Европын чемпионат. 21.00 — Шэнэ һонин.

Улаан-Үдэ. 21.15 — «Талын галнууд» — тележурнал (буряадаар). 21.55 — Шэнэ һонин. 22.05 — Киноочерк.

«Орбита». 22.20 — «Юһэдэхи студи» (үнгэтэ). 23.20 — Забһарлалга. 23.30 — «Мүнөөнэй эрдэм наука» (үнгэтэ). 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 20.35 — Телевизионно һонин. 20.55 — «Элүүр энхэ байлга» (буряадаар).

«Орбита». 21.15 — «Колхидын домог» — уран һайханай фильм.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ТЕЛЕФОН·ТЕЛЕГРАФ·РАДИО

ДЭЛХЭЙН ГАЗЕТЭНҮҮД ЮУН ТУХАЙ БЭШЭНЭБ

Дүтын Зүүн зүгтэхи байдал тушаа Совет правительствын абаһан мэдүүлгэ гадаадын хэблэлэй анхарал татажа үргэлжэлһөөр. Энэ документ Дүтын Зүүн зүгтэхи айхабтар орёо, зүришэлдөөтэ байдалые үнэн зүбөөр, хойшолуулашагүйгөөр гуримшуулан шиидхэхэ тухай анхарал оролдолгоор нэбтэрэнхэй гээд Араб оронуудай газетэнүүд тэмдэглэнэ.

Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалай асуудалаар Советскэ Союз тодо һонор хараа бодолтой, энэ асуудалые үнэн зүбөөр шиидхэхэ эрилтэ табина гэжэ Венгриин «Непсабадшаг» газетэ мэдээсэнэ.

Советскэ Союзда боложо байһан партийна конференцинүүд тухай, партиин XXV съездэдэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гай гаргаһан «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдэй» проектые тэдээндэ хабаадагшадай зүбшэн хэлсэжэ байһан тухай социалис оронуудай хэблэл үргэнөөр бэшэнэ. «Конференцинүүдэй хүдэлмэри политическэ ба ажалай үндэр дэбжэлтын оршон байдалда үнгэрнэ», — гэжэ Болгариин «Народна младеж» газетэ тэмдэглэнэ.

1976—1980 онуудта хэгдэхэ худалдаа наймаан тухай 1975 оной һүүл багта гар табигдаһан хэлсээн дотор СССР-эй ба ГДР-эй хоорондохи бата хани харилсаан эли бодоор харуулагдана гэжэ ГДР-эй «Нойес Дойчланд» газетэ «ГДР-эй, СССР-эй аха дүү ёһоной холбоон» гэһэн шэнжэлэл соо хэлэгдэнэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын Япондо ошоод байһан тухай газетэнүүд үргэнөөр бэшэнэ. Совет-япон хөөрэлдөөнүүд уласхоорондын политикые хүгжөөлгэдэ, нэн түрүүн Азидахи политикада ехэ удха шанартай байна гээд «Непсабадшаг» газетэ мэдээсэнэ.

Кубын Компартиин I съездэдэ зорюулагдаһан статьянуудые, энээнэй дүнгүүд тухай шэнжэлэлнүүдые Кубын «Гранма» газетэ толилно.

Африкын нэгэдэлтэй эмхиин гэшүүн оронуудай гүрэнүүдэй ба правительствануудай толгойлогшонорой Эфиопиин ниислэл хотодо үргэлжэлжэ байһан онсо яаралтай ассамблей тухай гадаадын хэблэл үргэнөөр бэшэнэ. Анголые сүлөөлхын түлөө арадай хүдэлөөнэй (МПЛА) толгойлдог Анголын арадай тэмсэлые дэмжэжэ, зэбсэгтэ ээрхэг түримхэй ябуулгануудые буруушаажа байһан тухайдаа Франциин «Юманитэ» газетэ тэмдэглэнэ.

(ТАСС).

АДДИС-АБЕБЭ

ОАЕ-гэй АССАМБЛЕЙ

ТАСС

ОАЕ-гэй гэшүүн оронуудай гүрэнүүдэй ба правительствануудай толгойлогшонорой онсо яаралтай ассамблей эндэ боложо байна. Анголын Арадай Республикые мэдэржэ, тэрээндэ али бүхы туһаламжа, дэмжэлгэ үзүүлхэ уряатайгаар Африкын 22 гүрэнэй түлөөлэгшэд Ангола тушаа абаһан тогтоолойнгоо проект соо тэмдэглэнэ. Тэрэнэй авторнуудай үмэнэһөө хуралдаанда хабаадагшадай харалгада табигдаһан энэ проектые Нигериин федеральна сэрэгэй правительствын толгойлогшо генерал Муртала Мухаммед уншаад, бэеэ дааһан байдалтай Анголын Арадай Республикые байгуулха хэрэгые һайшааһан байна. Тиихэдээ НРА-да эсэргүүгээр ФНЛА-тай, УНИТА-тай хамта үгэсөө хэһэн фашис ЮАР-ай ээрхэг түримхэй зэбсэгтэ ябуулгые эрид буруушаагаад, политическэ, дипломатическа, сэрэгэй бүхы хэрэгсэлнүүдые энэ хорото ябуулганuудта зүрюу харшаар табихыень ОАЕ-гэй гэшүүн оронуудые уряалба.

Анголые сүлөөлхын түлөө арадай хүдэлөөн (МПЛА) Анголын национальна бэеэ дааһан байдалые соносхоо гээд тогтоолой проект соо хэлэгдэнэ. Энэ хүдэлөөн колониализмда эсэргүүгээр хододоо тэмсэдэг байгаа. Үндэһэ яһанай илгаа гаргадаг ЮАР-ай ээрхэг түримхэй ябуулгые эрид буруушаана.

БЕЙРУТ

ЛИВАНДАХИ БАЙДАЛ

ТАСС

Палестинэһээ зугадан тэрьедэгшэдэй лагериин байрладаг ниислэл хото шадархи Телль-Заатар гэжэ багахан хотые хархис хүсэнүүдэй бүһэлэн хүреэлһэнһээ уламжалан, Ливанай олон районуудаар зэбсэгтэ хёмороо зүришэлдөөн болоно. Үнгэрһэн үдэрнүүдтэ Бейрудэй зүүн хубиин бүхы һуурин тосхонуудаар, ниислэл хотын түбэй районуудаар национальна патриотическа хүсэнүүдэй нэгэдэмэл отрядуудай ба хархис партинуудай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хоорондо тулалдаан болоһон байна. Эдэ үдэрнүүдтэ Захле хотодо, Бейрудһээ хойгуурхи Дбайя нютагта, Триполиин райондо буудалдаанууд болоһон байгаа.

Хэблэлэй мэдээсэһэнэй еһоор, январиин 11-дэ 73 хүн алуулаа, 100 гаран хүн шархатуулагдаа.

Ливанай парламентын түрүүлэгшэ К. Аль-Асаад САР-һаа Дамаскдаа бусажа ерэмсээрээ, Ливанай телевиденеэр үгэ хэлэбэ. Сириин президент Х. Асадтай хөөрэлдөөнүүдые хэхэ үедөө Ливанай уршагта байдалые шиидхэхэ харгы замуудые зүбшэн хэлсэһэн байнабди гэжэ тэрэ тэмдэглээ. Ливандахи байдалые гуримшуулхын тула Сириин хүтэлбэрилэгшэд ехэ оролдолго гаргаха байна гэжэ К. Аль-Асаад тэмдэглэбэ.

КОПЕНГАГЕН

АША ҮРЭ ЕХЭТЭЙ ДҮНГҮҮД

ТАСС

Һүүлэй жэлнүүдтэ уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулха талаар һайн дүнгүүд туйлагдажа байнхай гэжэ Даниин гадаадын хэрэгүүдэй министр К. Б. Андерсен «Фремтиден» гэжэ журналда толилуулһан статья соогоо тэмдэглэнэ. Совет-американ харилсаанай һайжаралга энэ талаар горитой нүлөөлһэн байна. Стратегическэ добтолхы зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хорооохо зарим хэмжээнүүд тухай СССР-эй ба США-гай хоорондо 1972 ондо гар табигдаһан саг зуурын хэлсээн, ядерна дай сараха тухай СССР-эй ба США-гай хоорондын хэлсээн, агууехэ хоёр гүрэнэй хоорондохи экономическа, промышленна, научно-техническэ, соёлой харилсаае үргэдхэхэ талаар зорюулагдаһан совет-американ бусад документнүүд шухала удха шанартай байна гээд министр тэмдэглээ.

Аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар нийтэ Европын зүблөөнэй Хельсинкидэ гар табигдаһан түгэсхэлэй акт хадаа Европо түбидэхи байдалые заһаруулгада һайнаар нүлөөлһэн байна гээд К. Б. Андерсен үргэлжэлүүлбэ. Зүблөөнэй шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхэ гээшэ мүнөө бидэнэй гол зорилго болоно гэжэ тэрэ хэлэбэ.

БУЭНОС-АЙРЕС

АРГЕНТИНЫН КОМПАРТИИН БУРУУШААЛГА

ТАСС

Коммунистнуудта, коммунис залуушуулай федерациин (ФКМ) гэшүүдтэ ба ороной бусад түрүү үзэлтэй ажал ябуулагшадта зүрюу хашалта харшалалтануудые буруушаажа байһанаа Аргентиньын Коммунис парти мэдүүлнэ.

Компартиин провинциальна эмхинүүдэй хоёр хүтэлбэрилэгшэ, ФКМ-эй эдэбхитэн баригдажа хаагдаа гээд КПА-гай мэдүүлгэ дотор тэмдэглэгдэнэ. Тэрээнһээ гадна, Аргентинын урда захадахи Комодоро-Ривадаи хотодохи гүрэнэй газай предприятинуудай профсоюзай хүтэлбэрилэгшэдые полици барижа хааба. КПА-гай ба ФКМ-эй гэшүүдые барижа хаалга, хүсээрөө буляалга үргэлжэлһөөр.

Юумэнэй үнэ сэнгэй эрид хүндэржэ, салин хүлһэнэй досшолжо байһан үедэ үнэн зүб эрилтэнүүдээ хангуулхын түлөө тэмсэхээ болихыень баадхахын тула үргэн нийтэ арад зониие айлган һүрдөөхэ гэһэн эдэ харата ябуулгануудые Компарти эрид буруушаана. Хашалта харшалалтанууд орон доторхи конституционно ёһо гурим хазагайруулхые һэдэһэн империализмын аша туһада хабаатай байна гэжэ тэрэ тэмдэглэнэ.

ВЕНЭ

ПРАВИТЕЛЬСТВАНУУД ХООРОНДЫН КОМИТЕДЭЙ СЕССИ

ТАСС

ООН-ой тусхай эмхи зургаан болгогдожо, тэрэнэй хубилгагдаһантайнь дашарамдуулан, ЮНИДО-гой (промышленна хүгжэлтын талаар Нэгэдэмэл Нацинуудай Организациин эмхи) Устав зохёон абаха правительстванууд хоорондын комитедэй нэгэдэхи сесси эндэ болобо. СССР-һээ Венэдэхи уласхоорондын эмхинүүдэй дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэгшэ В. И. Ерофеев үгэ хэлэхэдээ, аюулгүй байдалай ба харилсаа холбооной асуудалнуудаар нийтэ Европын зүблөөнэй түгэсхэлэй акт дотор табигдаһан гол ёһонуудай удха шанар энэ эмхиин устав соо үргэнөөр харуулагдаха зэргэтэй гэжэ тэмдэглээ. Энэнь хадаа политическэ, социальна ба экономическа байгуулалтаһаа дулдыдангүй, бүхы гүрэнүүдэй хоорондо амгалан ёһоной харилсаа холбоо тогтоохо, нэгэ нэгэнэйнгээ дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй, национальна бэеэ дааһан ба дулдыданги бэшэ байдалаа хүндэлхэ ябуулгануудые һайшааһан байна.

Хүгжэжэ байгаа оронуудай экономическа бэеэ дааһан байдал бэхижүүлгэдэ, адли тэгшэ эрхэтэй ба али алиндань ашатай туһатай харилсаанда үндэһэлэн, уласхоорондын нэгэдэлэй эмхиин бүхы гэшүүдые жэгдэ һайнаар хүгжөөлгэдэ индустриализацилгын нүл олхо ябадал хангаха гээшэ ЮНИДО-гой гол зорилго болоно.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.

«Буряад үнэн» газетын хүдэлмэрилэгшэ С. Ц. Балдуевай эсэгэ

ЦЫНДЕН УРБАНОВИЧАЙ

наһа бараһан ушарһаа редакциин коллектив гэр бүлынхидтэнь, түрэлхидтэнь гүнзэгы шаналалаа мэдүүлнэ.

□ «БУРЯАД ҮНЭН» □ 1976 оной январиин 14. □ 4-дэхи хуудаһан □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-04319. Заказ № 01598.